

Un somriure no costa res, però val molt.
Enriqueix als qui el reben i a qui el brinda.
Brilla un instant i el seva llum se recorda sempre.
Ningú és tan ric o tan pobre que en pugui prescindir.
És alleujament dels cansats, llum pels desanimats, calor pels trists i
antídot natural per totes els problemes.
I si no us donen l'esperat somriure, sigueu generosos, doneu el
vostra.
Perquè ningú en té tanta necessitat, com aquell que no sap donar-lo
als altres.

**DÉU SALVE
EL NOSTRE
POBLE ! ! ! !**

L'ESTEL

A.P.P.E.C
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÓDIQUES
EN CATALÀ
■■■■■

ANY XVII. NÚMERO 390

1er DE JULIOL DE 1998

PREU: 200 PTS

Fa mig any que en Günter König d'Alemanya, va obrir el **Magatzem a l'angròs d'aliments preparats alemanys** al costat de l'Ambulatori de s'Arenal. En Günter, que és cuiner diplomad, despatxa menjars i salses alemanyes a restaurants i hotels d'arreu de Mallorca. A la foto el veim el primer per l'esquerra acompanyat de les primeres autoritats balears a la darrera Fira d'Alimentació.

Un vespre de la setmana passada hi va haver Assemblea General de la Premsa Forana de Mallorca al nostre local social de Sant Joan. L'assemblea va donar la seva confiança per tres anys més a la Junta sortint, lo que demostra que estava conforme amb la seva feina.

L'alcohol i la conducció Si beus, no condueixis

Per molt que l'hagi cantat Stevie Wonder, segueix sent una màxima tan coneguda com ignorada. Cada any surten al públic informes que així sembla que ho demostren.

Algunes estadístiques indiquen que aproximadament un 1% dels conductors condueixen amb un nivell d'alcohol en sang superior al permès, 0'8 g/l. I aquest percentatge augmentarà ara que el nivell es reduirà a 0'5 g/l. Aquest 1% de conductors estan implicats aproximadament en el 15-35% dels accidents amb víctimes, arribant al 50% si tenim en compte només els accidents amb víctimes mortals.

A Barcelona, després del migdia, gaire bé un 40% dels accidents, lleus o greus, tenen relació directa amb l'alcohol i la falsa eufòria que produeix al conductor. Aquests accidents, normalment són provocats per persones de mitjana edat, després d'un dinar pesat i ben regat amb vi i licors. Per altra part, els protagonistes dels accidents dels caps de setmana acostumen a ser els joves que surten de nit.

La pròxima vegada que sortim a un restaurant o a una discoteca, ja sigui de dia o de nit, pensem en això i anem a peu, o si és una mica lluny agafem el transport públic. Ω

El Govern malgasta els dobles dels ciutadans en inversions deficitaries

Unió Mallorquina vol posar en coneixement de tots els ciutadans la política d'ajuts i subvencions que està duent a terme el Govern Balear en determinades inversions a empreses privades, que suposen una despesa irresponsable dels doblers de tots els ciutadans de les Illes Balears. Cal explicar els criteris objectius que es segueixen a l'hora d'ajudar a unes determinades empreses i no a totes les que pateixen pèrdues.

Casos com el de YANKO, el de AGAMA (que enguany rebran del Govern una subvenció de 700 milions de pts.) o el recent cas de TRACALSA posen de manifest que el Govern Balear, mitjançant la seva empresa Foment Industrial, està duent a terme una més que criticable política d'inversions públiques dins empreses privades que estan, en molts de casos, passant problemes econòmics i financers.

L'escàndol de l'empresa menorquina TRACALSA, en la qual el Govern Balear ja ha perdut 200 milions, és un clar exemple de la falta de rigorositat i l'excésiva alegria dilapidadora dels doblers de tots els ciutadans. Les successives aportacions de capital, mitjançant l'empresa Foment Industrial a TRACALSA (60 milions a 1990, 20 milions a 1992 i 45 milions a 1993) varen finalitzar amb una reducció de capital per problemes financers d'aquesta empresa. L'esmentada reducció de capital, del 88%, ha

suposat unes pèrdues per al Govern Balear de 200 milions de pessetes.

L'any 1998 el Govern Balear dedicarà més de 6.300 milions de pessetes a subvencionar empreses privades, mitjançant transferències corrents i de capital, la qual cosa suposa un augment del 96% respecte de 1997, en el qual es varen gastar 3.300 milions de pessetes.

Unió Mallorquina creu que la funció del Govern Balear no és la de subvencionar empreses privades amb criteris arbitraris de dubtosa rendibilitat per al conjunt de la societat. Aquesta política va en contra de les més elementals regles de la lliure competència i de l'economia de mercat, arguments habitualment esgrimits des del Govern del Sr. Matas i del Partido Popular. En molts de casos són els instruments utilitzats per l'Executiu per finançar les empreses "afins" al Partit Popular, des d'una posició totalment intervencionista i desvirtuada del lliure mercat. Mentre el Govern Balear malgasta els doblers de tots els ciutadans de les Illes Balears, de forma intervencionista i en contra del que postula el Govern del Sr. Aznar, la nostra comunitat segueix patint un conjunt de carències i de mancances estructurals pel que respecta a la despesa i inversió públiques. Ω

**Unió Mallorquina
Secretaria de Comunicació**

**Especial dedicat a
S'ARENAL DE
MALLORCA
Si vos ha agradat,
telefonau al 971 26 50 05
i el vos enviarem**

SUMARI

- 2 Foc i Fum
- 3 "Rembrandt, el paisatge natural i humà", una finestra oberta a l'Holanda cosmopolita de mitjans del segle XVII
- 4 Jordi Pujol: de Burgos a sant Boi
- 5 II Encontre d'escriptors poblers: Corresponsals de sa Pobla (1947-1998)
Hereus d'uns mals usos en bon estat
- 6 Entorn de les Festes Populars de S'Arenal
- 7 Fraternitat, germanor, companyonia (i II)
Entrevista: Joaquín Rabasco: tres anys com a adelegat de l'Ajuntament a s'Arenal
- 8 Les mans al foc (26): Justificació
- 9 Miquel Ferrà Martorell i Miquel López Crespí presenten i signen obre a la XVI Fira del Llibre'98
- 10 L'antifranquisme a Mallorca. IV part: La Transició i els Comunistes de les Illes (I)
- 12 La més terrible de les agressions als treballadors
- 13 Pla Mirall i Medi Ambient
- 14 Petits Anuncis
- 15 Josep Melià felicitava Miquel López Crespí
- 16 Sopar Independentistes a Petra: Cathy Sweeney
- 17 Memorable ridícul mundial de l'Espanya imperial
- 18 L'oncle Tom
- 19 Auca d'Ausiàs March (1397-1459) Gran poeta, cavaller, de la lírica el primer
- 20 Cronologia de la Història de Catalunya Plena (XXV): La història que la Ministra Aguirre ens vol escapar, silenciar i segrestar
- 21 Judo Renshinkan: Tomeu Albertí guanya la medalla de bronze
- 22 Taula d'Aram: en Ludwig WITTGENSTEIN. El carreró positivista (III)
- 23 L'estrella de l'Estel
- 24 en el Centenari d'en Garcia Lorca
Es gall: Jaume Mates: Vida i Miracles -XI-

Fa 15 anys que en Diego Navarro, amb els seus germans Pep i Ramon regenten la **Botiga de Reparació d'Electrodomèstics s'Arenal** a la carretera Militar de s'Arenal, devora Correus.

Fa un any i mig que en Pep Planells va obrir l'**Assessoria Planells** al costat de l'Ambulatori de s'Arenal de Mallorca.

En Manolo Hernandez, natural de les Illes Canàries, acaba d'obrir el **Bar Nord-Sud**, al costat de l'Ambulatori a s'Arenal de Mallorca.

En Felip Ferriol, des Pil.larí, acaba de fer-se càrrec de l'**Atlàntis Cafè** al carrer d'Amilcar de s'Arenal. A la foto amb na Jennifer Gonzalez de Cuba, una cambrera especialitzada en *mojitos*.

Foc i Fum

MATEU JOAN I FLORIT

* Convidats per uns amics de **Palau de Plegamans** passarem uns dies pel Vallès Occidental, el Vallès Oriental i el Maresme. Intentarem fer entrevistes i subscripcions per a L'ESTEL, però ens adonarem que per allà van molt més avant que nosaltres en aquests temes. A més dels grans diaris en català, a aquestes comarques tenen el 9 nou, i revistes setmanals a tots els pobles i ciutats. De totes maneres no perdrem el temps i aprofitarem per fer turisme. Ara, ens referem un poc per Mallorca, on la gent ens coneix i estima i les pròximes sortides les farem pel sud del País Valencià on sembla que la situació és molt similar a la de les Illes mallorquines.

* Una banda de 50 joves va donar la setmana passada una brutal pallissa a un professor de l'institut d'ensenyament secundari Miguel Hernandez de Melilla per haver impedit que dues al·lotes abandonassin la seva classe. El professor del departament de Ciències socials de l'institut va patir

cops o contusions importants per tot el cos. Els agressors, alumnes del centre, van provocar a més diversos danys al vehicle del mestre. Avui dia no hi ha respecte per res ni per ningú, i si no, demanau-ho al professor Josep Palou de Mallorca.

* Durant una quarantena d'anys, els hotelers mallorquins, cobraven les estances dels turistes dos o tres mesos després d'haver donat el servei (si cobraven, que algunes vegades l'agència de viatges donava suspensió de pagaments). Enguany, per primera vegada, i davant la gran demanda de llits, els hotelers obliguen als TTOO a pagar abans de venir els turistes. I és que els TTOO s'aprofitaven doblers dels hotelers mallorquins durant mig any o més.

Els espanyols ens roben! I ens roben molt! Tots sabem que la nostra nació, degut al turisme, la nostra indústria, la nostra agricultura a al fet que feim 15 hores diàries de feina, és la que més produeix de l'Estat espanyol i el lloc

d'on aquest Estat xucla més diners. També sabem que a l'hora d'invertir l'Estat lladre s'ho gasta quasi tot als països on se parla l'espanyol i als països on se parla català ens passa amb quatre rosegons; Vegeu, vegeu, companys, com mos roben els castellans segons dades donades per la diputada eivissenca Pilar Costa per a vergonya dels militants i votants dels partits espanyols PP i PSOE: A Balears l'Estat lladre ens passa amb 5.317 ptes. l'any en inversions, a Catalunya els passa amb 13.292 i al País Valencià amb 13.786, mentre l'Aragó reb 44.217 ptes. per habitant, Castella Lleó 29.368, Castella la Manxa 26.375, Madrid 23.954, Múrcia 23.134, Andalusia 22.318 i Extremadura 21.270. Idò, els aragonesos reben 8 vegades més inversions que els mallorquins, dels doblers recaptats als Països Catalans.

* En Vicenç de son Rapinya ens envia una nota que diu: Dins el meravellós marc del Casal Solle-ric de Ciutat, el passat dia 21 de maig va tenir lloc la presentació a càrrec d'en **Josep Arnau**, del darrer poemari de na **Margalida Martorell**, *Nova Orleans*, una petita joia literària pels amants del gènere. Després de la presentació hi va haver l'habitual refrigeri.

Enhorabona Margalida, diu en Vicenç, no t'aturis. El País et necessita.

* Feia temps que no anavem per Badia Blava, per això ens hem adonat que els serveis creixen a aquesta urbanització arenalera: La Caixa hi ha obert sucursal i el Supermecat SYP també, hi ha una Escola Pública nova i tot va vent en popa. Allò que està aturat és la construcció de l'església nova, i ho està, possiblement perquè amb la vella en tenen prou. Si no l'omplen quasi mai, perquè han de fer gasto?

* Davant la indignació del personal, el Club de la Tercera Edat de Badia està tancat. Sembla ser que fa dos mesos, llogaren un nou local i abandonaren el vell, i s'instal·laren a un de millor. Però com que no pagaren el lloguer (això ho fa el Govern Balear) l'amo els va treure defora. La gent de Badia està ben enfadada amb el batle de Llucmajor i amb els qui comanden en el Govern Balear i diu que no hi vagin a cercar vots, que tanmateix no els ho donaran. També estan queixosos amb la presidenta del Club a qui acusen de fer negoci amb les quotes els socis i amb els guanys del bingo, ja que no dona clàrries de la comptabilitat del club. Ω

Conferència antinacionalista de Félix Pons

L'expresident del Congrés dels Diputats i antic parlamentari a la Cambra balear, Félix Pons, el passat 28 de maig, en el marc del Parlament, donà una conferència en la qual tengué, la "cara dura" de criticar els nacionalismes...

Doncs, no faltava res més que això: ,erem pocs i..."parió la abuela". Ara resulta que el Sr. Félix Pons se destapa i es mostra com el que és, un obstinat i recalitrant militant del més dur nacionalisme espanyol. I ho fa criticant, ferosament, els únics nacionalismes justs i legítims, que naturalment són

com el seu. Més encara, ens mostra el seu tarannà totalitari. Quina vergonya, Sr. Pons! Vosté, de llinatge patern mallorquí, malparlant contra els signes d'identitat mallorquins... Doncs, què li podem fer? Han guanyat les hormones femenines d'Irazabal!

No es estrany. Ja ho diem noltros; la cosa pitjor que a la gent mallorquina ens ha passat, en aquests darrers cinquanta anys, ha estat el mestissatge. Ens hem mesclat massa amb els forasters (i això ho diem sense acritud, sense ànim d'ofendre ningú) i, llavors, ja es

sap el que ha passat i està passant: que els "forasters" sempre guanyen, tant si és ell com ella. Si es foraster o forastera ens imposaran la seva llengua, cultura, cançons, costums etc. i, endemés, ho faran amb els nostres fills, nostres nets etc.

Un clar exponent n'és el Sr. Pons que, en la seva nefasta conferència, s'ha oblidat del dany que el seu partit (ell n'era un alt càrrec) ens va fer durant els anys del felipisme, expriment, econòmicament, aquesta terra per poder afavorir els interessos partidistes andalusistes,

invertint i destinant all... quasi tot el que s'espoliava aquí, amb impostos més que onerosos, injustificables i extremadament greujosos, comparativament parlant, que ara ell justifica (!) desplegant-nos el seu enverinat nacionalisme andalus/espanyolista i el seu antimallorquinisme.

Són les vostres argumentacions, tal vegada, Sr. Pons, un intent de psicoanalitzar-vos, després d'haver ocupat un càrrec tan alt i d'haver fet tan poc per a aquesta, la vostra... terra...? Ω

Pere Felip i Buades

“Rembrandt, el paisatge natural i humà”, una finestra oberta a l’Holanda cosmopolita de mitjans del segle XVII

PER MARINA FERRÀ A-HAMELYNCK

Fins al dia 5 d'abril ha romàs oberta una exposició de gravats de Rembrandt a la Fundació "La Caixa" de Palma de Mallorca que són tot un exponent de la societat on va viure aquest pintor nascut a Leiden i que visqué la major part de la seva vida a la ciutat d'Amsterdam.

L'autor va cultivar sobretot el retrat. Hi ha diversos autorretrats seus fets en aiguaforats. Però sobretot, el que més crida l'atenció és el grau de cosmopolitització a que havia arribat la societat urbana de la "Venècia del Nord" en aquell moment.

Els paisatges urbans més destacats en aquesta mostra es correspondrien al dia a dia de la comunitat jueva dins la qual Rembrandt comtava amb molt bons amics. El senyor Manasseh Ben Israel era un bon amic del nostre artista. A l'exposició trobam un retrat seu i un llibre il·lustrat per Rembrandt, que es titula "Piedra Gloriosa" i que està escrit en dialecte sefardí. El senyor Manasseh va arribar de petit amb els seus pares que fugien de Portugal. Va néixer l'any 1604. Als devuit anys esdevengué Rabí. El 1627 fundà la primera impremta de la ciutat que editava obres en

hebreu, en portuguès i en espanyol. Durant una època va viure al matieix carrer que Rembrandt. L'any 1655 publicà el llibre citat més endavant, que és un tractat místic sobre l'arribada del messies. Descansa en pau del Senyor des de l'any 1657.

H. Rembrandt.

Trobam retrats de diversos membres del protestantisme holandès com el de Jan Cornelis Sylvius, pintat el 1633. Nascut el 1564 i mort el 1638 fou un predicador destacat de l'Església Refor-

mada i que era tutor de la seva neboda, Saskia van Uylenburgh amb la que Rembrandt contrauria matrimoni el 1634. El de Cornelis Claesz, més conegut per Anslo que visqué entre l'any 1592 i 1646, pintat el 1641 el personatge en qüestió era un comerciant de roba d'Amsterdam que es dedicava també a predicar les idees de la

comunitat dels "Waterlanders". Aquests eren seguidors de l'anabaptista frisó Menno Simonsz. Altres retrats reflexen la vida comercial de la ciutat en aquesta època de les més importants de la lliga hanseàtica. Trobam diversos retrats de comerciants com l'orfebre, Jan Lutma (1584-1669), el comerciant d'estampes Clement de Jonghe (1624/5-1677)...

Les escenes religioses són tan de l'Antic com del Nou Testament. Destaquen les de la crucifixió i del judici de Jesús. Trobam també passatges de vides de sants com Sant Jeroni o Sant Francesc. Les escenes de la vida quotidiana són presents amb una naturalitat molt ben treta. "Els captaires demanant almoïna", "El jugador de Golf", diversos retrats de camperols...

Els paisatges també constitueixen una part important dins aquesta mostra pictòrica. El molí de vent, els canals, les cases amb el terrat de palla, les escenes de caça, el dia rera dia a la pagesia, etcètera constitueixen exemples del que li agradava pintar a Rembrandt durant les seves excursions al camp.

Els estudis anatòmics i els nus estan fets amb molta naturalitat i sensibilitat. Es pot ben dir que aquesta mostra de pintura ens fa veure i estudiar la societat dels Països Baixos a mitjans del segle XVII, quan Holanda era considerada una potència econòmica i marítima. **Q**

Fou l'any 1934 quan la Família Castells va obrir la **Graneria Castells** a Palau de Plegamans (Vallès Occidental). Al principi, quan el poble era agrícola i ramader, compraven i venien grans i llegums. Ara, que el poble ha esdevingut industrial, és una botiga per a animals de companyia.

És n'Alfons Medir, regidor per ERC a Palau de Plegamans i la seva família, amb n'Alex Moreno, president de les JERC al Vallès Occidental.

La Família Sbert celebra els 25 anys de la inauguració de l'oficina d'**AXA Mare Nostrum** amb la remodelació i ampliació dels seus locals a la Plaça Major de s'Arenal.

Són els jardiners de **Mar de Mallorca** que tenen cura del manteniment de la platja de s'Arenal i dels seus jardins. Se queixen de les defecacions dels cans que embruten els jardins de la vorera de la mar a s'Arenal.

Camps de treball La Trapa - Sa Dragonera

estiu 1998

1er torn:
del 13 al 24 de juliol

2on torn:
del 7 al 18 de setembre

per a més informació, telefonau al 971 72 11 05

Consell de Mallorca
Comissió d'Esports - Juventut
Comissió de Medi Ambient
i Ordenació del Territori

Fa 4 anys que el matrimoni Pasqual-Aleix de Valencia, a qui veiem al els seus cambrers, regenten el **Restaurant Tirol** a Sometimes. Per 1.300 ptes se menja i se beu a la carta.

Són n'Eugeni Rodríguez i Adrover, administrador de l'Església de Badia Gran, en Vicen Vila, president de la Confraria del Crist Nazaré, na Francesca Arcos, portaveu de la confraria i na Marita Fernandez, confrare, a la sortida de missa diumenge passat. Ens conten que són 40 confreres i que tenen una banda de tambors i cornetes. Ara dia 3 de juliol fan un sopar al Restaurant Delfin Dorado per la Banda de cornetes i els seus familiars, per tal de revitalitzar la confraria.

Fa 10 anys que el matrimoni Liebanes-Bonilla regenta l'**Hostal la Família** a Caldes de Montbui (Vallès Oriental). Són 10 places hostaleres a 2000 ptes./dia. El menú val 900 ptes. El seu telèfon. 938652652.

Fa 4 anys que en David Clapès de Barcelona regenta l'**Argenteria Palma de Mallorca** a Cales de Montbui (Vallès Oriental). El seu germà Xisco té una argenteria a la Plaça de Cort de Ciutat de Mallorca i acaba d'obrir-ne una altra al Port d'Andratx.

Fa 2 anys que n'Oriol Jimenez regenta el **Bar del l'Agrupació Coral La Glòria** a Sentmenat (Vallès Oriental). Una associació amb 103 de vida. Tenen Coral, Companyia Teatral, organitzen excursions. És la principal associació de Sentmenat.

Fa 11 anys que en Pere Rayó de Picassent (València) regenta la botiga de venda del **Cupó de la ONCE** a la Carretera Militar (devora la Plaça dels Nins) a s'Arenal de Mallorca.

Jordi Pujol: de Burgos a sant Boi

Per poc seny que hom li quedi, a ningú se li acudiria afirmar que Suïssa, Dinamarca o l'Estat del Vaticà, no tenen "la vocació d'autogovern de Catalunya" (*El Periòdic* 28-5-98). Com és possible, doncs, que Jordi Pujol digués durant la seva estada a Lisboa que "la vocación de autogobierno de Catalunya -i del País Vasco- es difícil que se de en Portugal"? No varen constituir-se els portuguesos, fa segles, en estat, tot independitzant-se de Castella? No és aquesta la màxima expressió d'autogovern que pot fer un poble?

Per si de cas, Jordi Pujol, havia de dir: "Que la vocació d'esclau que té ell no ha d'ésser model per a ningú". I si centro en la seva persona aquesta "vocació d'esclau" és perquè encara està per demostrar que Catalunya també la tingui, car ja són quaranta-vuit els ajuntaments del Principat que estan reclamant als nostres Parlaments la convocatòria immediata d'un **plebiscit** on tots els catalans, democràticament, puguem dir "Sí" o "No" a la nostra **independència!!!**

Que perdrien el **plebiscit**? De moment això encara està per veure, però seria la primera acció real d'autogovern que practicaríem els catalans en seixanta anys de nazisme, car per primer cop feríem la nostra voluntat sense sotmetre'ns als dictàmens de Castella i, de passada, veuríem si els nostres polítics obeeien la democràtica decisió del Poble de Catalunya o bé l'arbitrària imposició dels nazis que, adés i ara, governen el podrit estat espanyol.

Amb tot, Jordi Pujol ha perdut les cartes de navegar, car és difícil lluitar amb la dicotomia que suposa fer d'esclau a Madrid i de President a Catalunya. Com es poden compaginar papers tan antagònics? Què pot pactar un "esclau" president? Res, per

més que aquí ens expliqui sopars de duro.

Un bon exemple el tenim a l'Expo de Lisboa, on la representació de Catalunya es limita a un pannell on hi figura una fotografia de Montserrat. Havia de triar entre això, o un pavelló fora del recinte de l'exposició que no l'haguera visitat ningú. Aquest és el resultat de la seva pedagogia política, del seu tronat pactisme i del seu particularíssim estil negociador.

L'Expo de Sevilla de l'any 1992 no va servir a Jordi Pujol com a lliçó per a constatar el tracte exquisit que per part de l'estat espanyol -pagant nosaltres- varen rebre totes les seves excolònies sud-americanes, comptant cadascuna d'elles amb pavellons individualitzats. La regla de tres és contundent: si com a colònia només ens toleren un pannell i com a ex-colònia tot un pavelló, cap a on ha d'anar Catalunya? A encaixar-se o independitzar-se?

D'altra banda, l'afany per part d'Espanya de fer-nos desaparèixer del mapa és obvi des del moment que es redueix la representació de Catalunya en l'Expo Lisboa a un simple pannell. Així, si en els darrers decennis nazis no ens han fulminat, no és gràcies a les habilitats polítiques d'esclaus com Vicenç Vives, com Jordi Pujol o com a Maragall, sinó a un convençut independentista: **Antoni Gaudí**. De no haver-nos deixat una tan magna obra, que impediria als espanyols arrasar la nostra terra? Es coneix la nostra pàtria a través del pannell de l'Expo Lisboa o gràcies a la Sagrada Família?

Antoni Gaudí, era un geni de l'arquitectura, però també de la política, car ell sol amb la seva incommensurable obra, garantí que Catalunya no la fessin desaparèixer del globus, tot blindant-la amb la creació del temple més

meravellós que l'univers hagi conegut ami. D'aquesta manera, els interessos de Catalunya i de l'estat més poderós del món -el Vaticà- anirien de bracet. Fet que impedeix als nazis genocides dels nostres veïns la total fulminació i desaparició de la nostra Pàtria per allò que apuntava un savi d'ascendència jueva, Cervantes: "con la Iglesia hemos topado...". On seria Catalunya si Gaudí ens hagués deixat tant sols una Pedrera?

Sens dubte, Antoni Gaudí a l'igual que Carles M. Espinalt, esperaven ésser compresos pels catalans. El primer, ens assegurà l'entrada de Catalunya al segle XXI i, el segon, ens llegà una ciència -la Psicoestètica- que ens permetés, tot refent el nostre malmès caràcter, arribar al nou segle com un poble independent. La realitat d'avui, a jutjar per les actituds de molts esclaus que com Pujol diuen governar-nos, posa en evidència que els nostres genis no han estat entesos, quan no tergiversats. Models com n'Antoni Gaudí no han servit als nostres minidirigents per a rebatre aquells castellans, andalusos o aragonesos que afirmen que Catalunya l'han feta ells. Aquest esforç pot ésser molt lloable però no assegura a cap poble amenaçat la seva supervivència. L'esperit de Catalunya i de retruc la nostra cultura, no sobreviurà gràcies a les llambordes que hom col·loqui pels carrers, sinó als homes genials que sapiguem formar.

On rau, doncs, el seny? En independentistes com n'Antoni Gaudí o Carles M. Espinalt, i en esclaus com en Jordi Pujol? Els primers varen evitar la mort i desaparició de Catalunya. Està en les nostres mans ésser dignes del seu llegat tot fent realitat -en un plebiscit- el seu màxim ideal: la **independència de Catalunya tota!!!**

I tanmateix, quan hom pensa en termes independentistes hom pot començar a la presó de Burgos i acabar en algun sanatori mental per no haver volgut superar amb la ciència Psicoestètica -creada pel Prof. Carles M. Espinalt- el seu profund complex d'esclau. Això sí, la rauxa derivada del citat complex li fa creure que ha salvat Catalunya perquè fa endegar la construcció de quilòmetres d'asfalt amb peatges inclosos.

Convindran amb mi, que una cosa és fer pagar per visitar la Sagrada Família i una altra molt diferent, és pagar per anar a veure la família que tots tenim en algun indret de Catalunya. **Encarna Parreño**. Deixeble del Prof. Carles M. Espinalt. Presidenta del Partit Espinaltià. Ω

Viajes
Xaloki, s.a.
G.A.T. 687

**Billets de barco i d'avió
Excursions organitzades**

Carrer Maria A. Salvà, 38
Tlfs. 971 44 22 50 - 971 44 11 10
07600 s'Arenal de Mallorca

II Encontre d'escriptors poblers

Corresponsals de sa Pobla (1947-1998)

Fa uns dies, l'Ajuntament de sa Pobla organitzà el **II Encontre d'Escriptors Poblers**, al qual assistiren els coneguts autors de sa Pobla **Miquel Segura, Miquel López Crespi, Pere Bonnín...** Enguany, aquest emotiu encontre entre escriptors -que ja comença a ser una arrelada tradició poblera- va estar dedicat als corresponsals de premsa. En el local d'Es Cavallets hi hagué un debat força interessant referent al paper del corresponsal i al llenguatge periodístic com a gènere literari. Els corresponsals i escriptors presents respongueren a les preguntes dels estudiants de l'Institut Can Peu Blanc. **Jaume Gelabert, Margalida Socias, Jordi Soler, Joan Payeras, Miquel Segura, Miquel López Crespi, Ramon Beltran, Onofre Pons, Enric Segura, Sebastià Alorda, Jaume i Eugeni Triay, Pere Bonnín, Francesc Gost i Alexandre Ballester** evocaren les seves vivències en l'exercici de l'activitat periodística.

Evidentment, en temps de la dictadura, mancats de llibertat, sense poder explicar cap dels autèntics problemes del poble, era un vertader exercici d'intel·ligència portar endavant una corresponsalia. Com explicaren **Miquel Segura, Pere Bonnín**, el mateix **Jaume Gelabert**, es tractava de fer la crònica d'un poble, la història cultural, esportiva, sentimental, econòmica -i alguna vegada, luctuosa- de la nostra vila tenint cura de no provocar l'animadversió de les "forces vives" (ens referim, és clar, al batle, rector i capità de la guàrdia civil). Si complicat era provar de fer aquesta tasca en un diari del "Movimiento", molt més laberíntic i perillós era ser corresponsal de les emissores de l'oposició antifranquista. Els meus primers contactes amb Ràdio

En la fotografia podem veure el batle de sa Pobla **Jaume Font** al costat d'alguns corresponsals poblers (**Miquel Segura, Miquel López Crespi, Jaume Gelabert, Eugeni Triay, Margalida Socias...**).

Espanya Independent, l'emissora de Santiago Carrillo que emetia des de Bucarest, començà un poc després de les famoses vagues d'Astúries, allà pels anys 1962-63. Joves com érem, col·laborant per ajudar a crear una consciència democràtica i antifeixista entre el nostre poble, ens sentíem herois de pel·lícula, deixebles dels grans corresponsals esquerrans que visitaren l'Es-

tat espanyol en temps de la guerra. La nostra feina de periodistes clandestins consistia a saber informar breument i amb contundència de les accions del poble mallorquí contra la dictadura. Record ara mateix els articles sobre la vaga d'autobusos de la línia Son Serra-Palma que vaig enviar a l'emissora. Altres materials feien referència a la manca d'habitatges per a les classes populars, a les deficiències en equipaments sanitaris, al mal estat d'escoles i instituts, a l'abusiu cost de l'ensenyament superior per a fills dels treballadors, al problema de l'atur i de l'emigració forçosa... qualsevol mancança política, social o cultural ens era útil per a demostrar, amb els nostres primerencs escrits, la brutor de la dictadura que ens oprimia. Un dels principals problemes que tenia era aconseguir que la Policia Política (la temuda Brigada Social del règim) no pogués identificar l'autor de la crònica si la carta queia en poder seu. Nosaltres havíem d'enviar els treballs a adreces de París, Roma o Estocolm (normalment les seues del PC d'aquells països) que podien estar controlades. Aleshores fèiem moltes còpies amb paper de calcar. Imaginàvem que, si interceptaven la carta, no podrien identificar mai el model de màquina d'escriure, i molt manco el nom de l'autor de l'article.

En acabar l'acte d'homenatge als escriptors i corresponsals poblers hi hagué un dinar de germanor a Can Quic, on el batle **Jaume Font** lliurà un diploma de reconeixement, començant pel més veterà, **Jaume Gelabert**, que l'any 1947 ja escrivia en el diari **Baleares**. Ω

(**Miquel López Crespi**)

Hereus d'uns mals usos en bon estat

Vespre, una terrassa de qualsevol bar d'una contrada qualsevol dels PPCC. Bé, ben bé d'una contrada qualsevol no, sinó més aviat d'alguna on la llengua catalana encara transita amb una determinada freqüència pels carrers i, per tant, fóra més convenient d'excloure'n poblacions com ara l'Alguer, València, Perpinyà i Santa Coloma de Gramenet, entre d'altres... aquest article serà prou breu i no compto ara amb temps material per dedicar-lo a la recerca del parlant meritós. Però vet aquí que la conveniència d'aquesta selecció geogràfica també és fonamentada pel fet que a la terrassa de què parlem es troben assegudes al voltant de la mateixa taula cinc persones ben joves, adolescents, que prenen cerveses, o llimonades, o martinis, o vi, o aigua... Totes elles són de parla catalana, vull dir que parlen català.

La persona A parla català des de sempre, i el català de l'escola li

emprenya força perquè allà, diu, els hi corregeixen constantment, a més coneix tots els grups de rock catalans, i en té tots els discos, ah! a més, discuteix amb tothom tot defensant la independència, la insubmissió i la llibertat per al consum de drogues dures. La persona B només ha parlat des de sempre el català amb el pare i l'àvia paterna, però ja fa uns quants anys que aquesta és morta i com que el pare no hi para gaire a casa, des de fa temps s'hi parla sempre en castellà perquè amb la mare, que és de Granada, sempre s'ha parlat el castellà. B treu molt bones notes a l'assignatura de català, i sent una gran motivació per trobar les arrels pròpies i coses d'aquestes, està convençuda que el seu avi va anar a Cuba i estudiarà filologia catalana, ah!, parla el català sempre que pot, però a casa mai. La persona C treu bones notes a català, a més a l'escola no l'han de corregir perquè el seu

català és molt normatiu car a casa la hi han ensenyada així, la llengua, tanmateix, C farà empresarials i muntarà una empresa filial a la del seu pare, qui a més a més milita en un partit polític català, de dretes, però molt català. Les persones D i E de fet, no han après el català a casa, perquè els pares són immigrants o fills d'immigrants, sí, dels de l'allau. Però gauditeu, D és perfectament bilingüe perquè des de sempre a l'escola li ho ensenyaren tot en català i, a casa, els agrada més el que fan a la TV catalana, almenys, pensen, així tot resta casa. Els pares de D viatgen molt i parlen l'alemany, la mare és metgesa i el pare és catedràtic d'un institut. L'última de les cinc persones, E, només parla català amb els professors de les assignatures d'història i llengua catalana, i hi demostra una competència oral prou correcta, a més a més no hi fa gaires faltes d'ortografia, bé, les de sem-

pre. Sap que algun dia necessitarà si més no el Nivell C i s'ha plantejat d'examinar se'n d'aquí tres anys. Però al carrer mai no parla català amb ningú perquè..., no sap ben bé perquè, potser perquè no li hi parlen, o perquè algú se'n pot fotre, o perquè no s'agrada, o perquè no s'hi veu... però l'autèntic motiu és que creu que malgrat tot, a ella se li notarà que no és catalana o que no ho és tant com les altres quatre persones, les quals sempre, llevat de A, qui no para de dir bueno i passillo, se li adrecen en castellà.

Tanmateix, E se sent reconfortada perquè quan el cambrer tornarà a demanar una altra volta que volen prendre, no els demanarà pas voleu prendre una altra cosa? sinó que eis algo más? i totes, fins i tot A, li contestaran: una cerveza fría...otra limonada... otro martini... otro vino...otra botella de agua. Ω

Puri Pinto

Fa 10 anys que la Família González, de Badia Gran, regenta l'**Oficina d'Assegurances L'Equitativa**, a la carretera Militar devora la Plaça dels Nins de s'Arenal.

Fa 30 anys que n'Àngel Hernández fa obrir la **Cafeteria Juan Carlos** a la carretera Militar de s'Arenal. Una cafeteria especialitzada en tapes i menús a 895 ptes. A la foto amb el seu fill i col·laborador **Juan Carles**.

Fa 33 anys que en **Joan Mora de Porres** regenta el **Taller Mecànic** a la Plaça Major de s'Arenal de Mallorca.

Fa mig any que en **Pau Mulet** de can Capes (Ciutat de Mallorca) ha obert el seu **Taller de Fusteria Metàlica** al carrer del Gran i General Consell de s'Arenal. Abans estava al carrer de la Salut.

Fraternitat, germanor, companyonia (i II)

PER RICARD COLOM

"Em neg a acceptar la idea que la Humanitat és trobi tan tràgicament relligada a la fosca nit del racisme i la guerra, que no puguin mai esdevenir realitat la claror i la germanor".

(Martin Luther King, 1929-1978, pastor evangèlic pacifista i pels drets civils, assassinat per una conxorxa).

"(Cals primers cristians) no hi havia ni explotador ni explotat. Ni tampoc ningú no jutjava ni era jutjat, perquè cadascú tenia com a jutge imparcial la pròpia consciència. No hi havia tampoc qui s'enriquís ni qui s'empobrí, ni qui és consumís de fam mentre l'altre rebentava de fart...".

(Nil l'Asceta, Egipte, devers s. IV ó VI).

"El germà qui ajuda el germà és com una ciutat forta i elevada".

(Proverbis 18:19, del rei Salomó, regnà el 970-931 a.C.).

"La utopia, en el món d'avui, no pot ser altra cosa que compartir tots austerament els recursos de la terra. I en aquest "compartir" hom aconsegueix allò que no ofereix el Primer Món: fraternitat i, amb ella, el sentit de la vida".

(Els pobles crucificats, actual

servent sofrent de Jahvè, d'en Jon Sobrino, teòleg de l'alliberament basc).

"Qui no estima el seu proïsme, avorreix Déu".

(Sant Joan de la Creu, 1542-1591, místic i poeta).

"Amb l'amor al proïsme purifiques el teu ull per a albirar Déu".

(Sant Agustí, bisbe de Bona i gran filòsof de la Numídia, 354-430).

"Una cosa tèbia perd sa calor en tocar una altra cosa, una cosa en flama encén tot allò que toca".

"No tinc casa, no tinc família, però tinc moltes cases, moltes famílies arreu el món".

(Pelegrinatge a les fonts, Lanza del Vasto).

"... per estar prest al servei del clam de la Paraula en cada situació urgent que es presenti, cal una colla de pastors perfectament lliures i disposats a entrar en acció. Han de romandre disponibles per a qualsevol lloc on llur servei sia exigít, en qualsevulla circumstàncies externes; renunciaran a tots els privilegis tradicionals, financers i d'altra mena. El fet de sortir d'una fraternitat i de tornar-hi sovint, serà per a ells la comunió de què han menester per a exercir llur ministeri. La fita no és cap

recés monàstic sinó una concentració interior per a un servei exterior".

(Dietrich Bonhöffer, 1906-1945, pastor de l'Església de la Resistència antihetleriana, en lletra adreçada al Consell de l'Església Luterana, al principi de l'època de terror nazi durant el Tercer Reich).

"¿És que seguiré sentint-me'n (cristiana) quan l'Església deixarà les catacumbes? ¿Sabré reconèixer Jesús sota les disfresses que fatalment li tornaran a posar? Reconèixer-lo era tan fàcil en aquells dies de juliol i agost (del 36), quan el duien a empentes, esparracat, coronat d'espines, amb la cara coberta de sang i d'escopinades, cap al camp de la Bota o la carretera de la Rabassada per rematar-lo amb la pistola. ¿Com no sentir-se arravatada de simpatia per Ell, qui des de fa 2000 anys va tragar la creu de totes les nostres misèries per tots els camins del món? Voldríem fugir d'Ell i prendrem el camí més desviat, el que més lluny d'Ell sembla que dugui; ¿i encara allí descobrirem el rastre de les seves petjades!".

(Incerta glòria, 1956, novel·la sobre la guerra civil, del militar republicà exiliat Joan Sales). Ω

Entrevista

Joaquín Rabasco: tres anys com a delegat de l'Ajuntament a s'Arenal

Trobam a Joaquín Rabasco, delegat de l'Ajuntament de Lluçmajor a s'Arenal i tinent de batle de joventut i esports al seu despatx de la batlia de s'Arenal, on ben amablement ens concedeix aquesta entrevista per a L'ESTEL.

-Quines realitzacions estau fent ara mateix a s'Arenal?

-Ara mateix hem aturat les obres del Pla Mirall a causa de l'arribada de la temporada alta, però el mes d'octubre tornarem a començar les obres. Hem aconseguit per a s'Arenal la construcció d'un institut de segona ensenyança de 900 places, que estarà al costat del camp de futbol de s'Arenal, de manera que ben prest, la gent de la comarca de s'Arenal, des de can Pastilla i sant Jordi, fins a les urbanitzacions, podran estudiar sense haver de desplaçar-se. El centre de salut que estarà ubicat a l'antic Hotel Maracanà ja ha estat adjudicat i abans del mes d'abril de l'any que ve ha d'estar acabat.

-Aquests dies comencen les Festes de l'Estiu a s'Arenal.

-Efectivament: del 3 al 12 de juliol tendrem tota classe d'actes a s'Arenal de Mallorca; trobada de cases regionals, revetlla mallorquina, concurs de cante flamenc, concurs de Pop roc, comèdia en mallorquí, etc.

-La campanya pre-electoral ha començat, senyor Rabasco.

-Des de ASI, volem continuar fent poble, i confiam que a les properes eleccions, guanyi qui guanyi, se facin tantes millores a s'Arenal com nosaltres hem fet. Que la gent miri; mobiliari urbà, asfalt i voravies, neteja i veurà les nostres realitzacions. Ω

Mateu Joan i Florit

La guerra de les galàxies 20 anys després continua parlant en espanyol

Era l'any 77, l'odi dictador havia mort i juntament amb la massa immensa de centenars de milers de manifestants que cridaven "Llibertat, Amnistia i Estatut d'Autonomia", aparegueren a les pantalles de tot el món, i a Catalunya també, els personatges cibernètics i de conte que ja han esdevingut entranyables: en C3 PO, l'home-màquina de color daurat, el petit R2D2 i els monstres que fan costat a l'heroïna i els herois, Joda, Xihuaca... però tots parlaven en espanyol, des de Luck Skywalker i la princesa Leia fins a l'aventurer Solo i el misteriós Obi Wonken Obi o els malvats Dard Beider i l'emperador.... Tothom es va resignar que una de les pel·lícules que feien furor entre la canalla ens l'haguéssim d'empassar doblada a l'espanyol.... Ja vindran temps millors -ens dèiem- ara aconseguirem un Estatut com cal que retornarà al català els usos i la dignitat que es mereix. Van passar cinc anys, van començar les rebaixes, va aparèixer el 1983 la llei de Normalització del

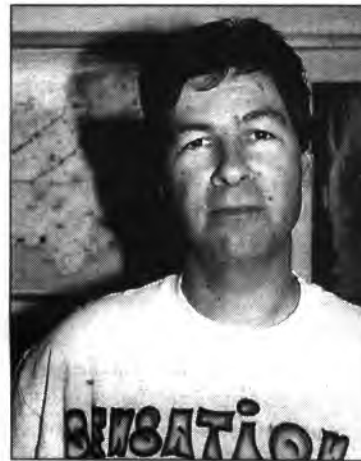
català, que de llei només en té el nom perquè es va limitar a despenalitzar el català i a donar-li una certa cobertura legal, sobretot en el camp de l'ensenyament; però havia començat la transició política amb tots els pactes a la baixa que va arrossegar i que havia d'afectar tota la vida social de la Catalunya en reconstrucció nacional... La Constitució espanyola referendada un any després de l'estrena de la pel·lícula que ens serveix de referència, va consagrar un esquema de bilingüisme desigual que imposa obligatòriament l'espanyol i que declara no obligatori el català en el seu propi territori... Aquí vam perdre la primera i més decisiva batalla. Res no obliga legalment a una multinacional de la indústria de l'espectacle a respectar els desitjos dels consumidors catalans, si no és que la societat civil, constituïda en poderós grup de pressió, els convenç que és millor negoci satisfer els nostres desitjos que continuar trepitjant els nostres drets. El cert és que, gairebé quinze anys després que la

lleï de Normalització comencés a actuar, 22 anys després de la desaparició del dictador, els nostres infants i adolescents del 1997 tornen a fer cua per veure la restaurada i renovada "Guerra de les galàxies" i per escarni de tothom no podem veure-la ni substituïda ni parlada en català.... Per vergonya del nostre govern local, per vergonya de tota la burocràcia del departament de Cultura, que cada dos per tres ens parla d'un pla per tirar endavant el cinema en català, per vergonya de tot el patriciat burgès català, que s'estima més fabricar brous i compreses que invertir en la indústria cultural, per vergonya de totes les caixes d'estalvis hagudes i per haver que trafiquen amb els nostres diners però no arriuen a una peseta en inversions culturals.... no tenim ni cinema en català ni cinema català.

Haurem de demanar que retorni el Jedi amb la seva força imparable?

Ja m'enteneu, oi? Ω

Blanca Serra

Ferdinand van Dam d'Alemanya regenta des de fa 3 anys l'Agència de Viatges Fredy Tours davant el Balneari 3 a s'Arenal de Mallorca.

Fa 8 anys que en Pere Oliver i el seu germà Sebastià regenten el Taller Oliver Metall al Píllari. Fan portes, finestres, balconades etc.

Es na Pegui, La Reina de la Nit, que regenta el Bar Königin der Nacht al carrer del Germà Bianor a s'Arenal de Mallorca des de fa 8 anys. Un local karaoke internacional on se canten melodies alemanys tota la vetllada.

Va 7 mesos que la llicenciada Miquela Rubí de Lluçmajor, ha obert la primera Apotecaria al poble des Píllari. No cal dir que la gent n'està ben contenta i més ara que també s'ha posat un ambulatori on el metge els atén dos dies a la setmana. Ara, ja no s'han de desplaçar a s'Arenal com abans per anar al metge i comprar medicines.

N'Elisabet Borràs és la madona de la peixateria **Can Peix Fresc** al Píllari.

Fa 2 anys que na Coloma Salvà és la madona des **Forn des Píllari**. El compraren a n'en Massià Noguera de Llucmajor que l'havia regentat durant molts d'anys.

N'Àfrica Redondo és la madona jove de l'Hostal Raixa a can Pastilla. Són 64 llits i estan plens de turistes. Tenen restaurant obert al públic. També regenten **La Mejillonera** de can Pastilla.

Fa 11 anys que el llicenciat Joan Llinàs de Petra regenta l'Apotecaria Llinàs a la Ribera de can Pastilla.

LES MANS AL FOC (26)

Justificació

PERE GRI

En un sentit ètic o, millor dit, dins el context dels raonaments morals, la justificació de les coses que es duen a terme a l'efecte hagin d'obeir lleis lògiques, i, com a mínim, ser lògicament consistents. Es diu que se justifica una norma moral, un imperatiu moral, etc. quan se donen raons les anomenades sovint **bones raons** per demostrar que la norma, l'imperatiu, etc. son acceptables o plausibles. En els raonaments morals mitjançant els qual s'aspira a justificar una norma o un imperatiu moral poden mencionar-se fets. Els fets que passaven a Porres, en aquell temps de la Guerra Civil, tenen molt a veure amb la moralitat, però crec que ja he donat suficients **bones raons** perquè hagueu comprés amb claredat el meu

pensament sobre aquest tema, així com el pensament que tenien al respecte tant els blaus com els rojos de la localitat.

A partir d'ara, potser que em centri en altres aspectes, més polítics, encara que no puc deixar a un costat que en el fons de l'enfrontament s'hi trobava el fet religiós, i l'antireligiós, amb les seves respectives i conseqüents implicacions en l'ètica i la moral.

Sorgia una nova forma de fer política, l'antipolítica. Els governants d'aleshores no havien de rendir comptes davant les urnes, sinó davant els seus superiors, la qual cosa els estalviava haver-se de du bé amb el poble. No obstant això, es feia necessària una certa justificació de les accions empreses pel consistori de Porres, encara que només fos per poder omplir el llibre d'actes amb fets plausibles.

Per això, i volent dur a terme la reforma de la Casa de la Vila, jus-

tificant-se en la necessitat de fer obres, en sessió ordinària de 14 de juny de 1937, es fa constar que: "Es va donar compte per lectura íntegra d'una instància presentada en aquesta Batlia per alguns mestres d'obres del poble, posant de manifest la seva crítica situació, com també la dels operaris a les seves ordres amb motiu de la manca de feina en el ram de la construcció. Assabentada la Corporació de la referida instància i considerant justa la petició, acordà de preocupar-se en arbitrar mitjans per poder afrontar i donar solució a la crisi obrera dels ram de la construcció per la qual travessa el poble.

Per tant, de la mateixa manera que es feia amb el canvi de noms dels carrers, es justificaven unes accions clarament arbitràries com si fossin per donar resposta a peticions populars. Això formava part del nou estil de fer política; pel fet que els dirigents no podien justificar d'una manera ètica la seva manera d'arribar al poder, ho feien d'una manera

subjectiva, dirigida principalment a ferir la sensibilitat de les masses.

El cristianisme ve a significar, amb respecte a la polis grega negativament, la dissolució de la vida harmònica i en conjunció originària i interna amb la comunitat social; i, positivament, el descobriment del concepte de **subjectivitat**, que serà interpretat per Hegel com un moment absolutament necessari per la realització plena de la llibertat i el desenvolupament i perfecció de l'esperit. La religió constitueix, segons Hegel, un aspecte fonamental de la vida d'un poble. El concepte de **subjectivitat** vendrà a significar, en darrer terme, una funció crític-negativa, respecte a la positivació que de la vida religiosa i en general de la vida político-social que pot fer-se. El terme positivitat vendria a equivaler a **alienació**. Idò bé, la troballa de la **positivitat** i el seu caràcter de principi racional i lliure representarà per sempre, segon Hegel, un principi rector en l'organització social i política de la vida de l'esperit. Ω

La manipulació de dos mites necessaris

Tant la literatura com els moderns mitjans de comunicació o *mass media* (el cinema i la televisió, principalment) s'han ocupat sovint de dos personatges històrico-llegendaris que, tot i les múltiples deformacions literàries i cinematogràfiques que han sofert, cal considerar com a dos símbols de lluita i resistència per la dignitat i supervivència de llurs respectives pàtries: el britó o gal·lès **Artús**, que vencé l'enemic anglosaxó i guanyà la llibertat per el seu poble (victòria de Mont Badon, circa 516) i el valac o romanès **Vlad III** de Valàquia, dit el Diable, o també Dràcula, que lluità aferrissadament contra els turcs otomans per la independència dels valacs i de la resta de romanesos.

El primer, el cabdill britònic Artús, ha estat protagonista d'un vastíssim cicle literari que s'inicia en una mena de corpus de mites, llegendes i històries cèltiques referides a tradicions dels segles Vè i Viè (l'època de les lluites heroiques contra els invasors germà-

nics), recollides en la *Història Brittonum* (~800) de Nennius, en els *Annales Cambriae* (~955) i en la col·lecció de poemes i contes medievals gal·lesos anomenada *Mabinogi*. Va a dir que totes aquestes obres presenten una imatge prou clara de l'heroi històric -i alhora mític- gal·lès.

Els historiadors anglonormans Williem de Malmesbury (*Gesta Regum*, 1125) i Geoffrey de Monmouth (*Història Regum Britanniae*, 1135) reuniren totes aquelles tradicions i divulgaren les llegendes artúriques. Ambdós autors són considerats com la font immediata de les obres cabdals de la famosa *matèria de Bretanya*, la sèrie de creacions poètiques i narratives de temàtica artúrica aparegudes majoritàriament en francès i en anglès a partir de la segona meitat del segle XIIè. Cal ressaltar-ne les novel·les (romans) de **Chrétien de Troyes**, creador dels principals temes i personatges artúrics, com Lancelot du Lac, Perceval i el màgic Merlí.

Les obres de Troyes i les de Robert de Boron (introduïdor d'algunes llegendes cristianes, com la del Sant Graal, en aquest conjunt cèltic) han estat el marc de referència literària per a les versions cinematogràfiques d'àmplia difusió que el cinema de Hollywood ha realitzat fins ara a l'entorn de la figura del llegendari Artús (destaquem *Knights of the Round Table* de R. Thorpe, *Camelot* de J. Logan i *Excalibur* de J. Boorman).

En definitiva: tant la matèria, com les aportacions literàries posteriors, com el cinema anglosaxó i, àdhuc, la monarquia britànica (anglesa) han mitificat i manipulat la història dels britons (o gal·lesos), tot exaltant la figura i la cort d'un pretessament fabulós rei Artús i dels seus "cavallers de la Taula Rodona". Heus ací un exemple clar d'idealització compensatòria del poble britònic vençut i d'apropiació dels mites celtes per part dels vencedors anglosaxons, fruit d'una complexa relació de domini (polític, econòmic,

demogràfic, etc.) i de la ruïna de la civilització cèltica.

L'altra personatge llegendari, **Vlad III** de Valàquia (una de les tres grans regions històriques romaneses, amb Transilvània i Moldàvia) ha estat objecte, en la ploma de **Bram Stoker**, d'una interpretació literària força exitosa, per bé que la figura del vampir literari és anterior a la de l'escriptor irlandès. Ens referim, és clar, a *Dràcula*, novel·la gòtica publicada el 1897 i inspirada en el mític **gospodar** valac (títol que ostentaven aquells prínceps, com Vlad IV, dit l'Empalador, fill de l'anterior, i amb qui se l'ha confós freqüentment).

Aquest Dràcula, que en la novel·la de Stoker encarna un home vampir àvid de xuclar la sang humana, la qual cosa li permet de menar una vida d'ultra-tomba, ha esdevingut un mite de la cultura del segle XX. Els *mass media* han utilitzat i utilitzen profusament la seva imatge i contínuament se'n realitzen adaptacions cinematogràfiques. Cal destacar-ne *Nosferatu* de F.W. Murnau, el *Dracula* de T. Browning, el *Dracula* de T. Fishner i el *Dracula* de **Bram Stoker** de F.F. Coppola; aquesta darrera és l'única que ens refereix, molt escadusserament, el rerafons de les batalles històriques del príncep valac i no transilvà-contra els invasors turcs.

Encara és l'hora, doncs, que la cultura moderna en general i la civilització occidental en particular, especialment la de clares arrels anglosaxones, retornin al gal·lesos i romanesos -ni que sigui parcialment i simbòlica- els mites i símbols que justament els pertocuen. Al capdavant són referents simbòlics d'una qualitat inqüestionable, que porten precisament un important factor d'identificació i cohesió nacional (vital sobretot en el cas de Gal·les). Ω

Andreu Salom i Mir

**ASSESSORIA
TÈCNICA LABORAL**

Josep Planells i Roig
Col·legiat nº 566

C/ Militar 225 baixos
Tlf. i Fax 971 74 44 20
07600 s'Arenal de Mallorca

**SEGUROS
BERT
ARENAL**

**More Nostrum
AVA
SEGUROS**

**25
ANIVERSARI
1973 - 1998
SEGURETAT I AMISTAT**

Plaça Major, 1 (Plaça des Mercat)
Tlf. 971 44 23 74 - Fax 971 44 20 00
S'Arenal de Mallorca

**EN EL NOSTRE 25 ANIVERSARI,
AGRAÏM LA SEVA CONFIANÇA**

Miquel Ferrà Martorell i Miquel López Crespí presenten i signen obres a la XVI Fira del Llibre'98

Miquel López Crespí signa exemplars dels seus llibres en la FIRA DEL LLIBRE. En la fotografia el podem veure al costat de Xavier Abraham i Angel Terrón.

Una vegada més, en el Passeig del Born, ha tingut lloc la Fira del Llibre, amb gran afluència de públic i, segons els organitzadors, èxit de vendes. Llorenç Capellà, Pere Fullana, Sebastià Bennàssar, Sebastià Serra, Miquel Segura, entre molts d'altres, protagonitzaren aquestes jornades, i també els nostres col·laboradors Miquel Ferrà i Martorell i Miquel López-Crespí presentaren i signaren llibres. Pel que fa a Miquel Ferrà, presentà l'obra "Mallorca y su cocina", de Tomeu Esteva i Antoni Pinya, que ha estat un dels best-seller d'aquesta edició que com digué el presentador "el més sorprenent d'aquest volum, tan magníficament presentat, amb il·lus-

tracions de gran qualitat i receptes de lèxic intel·ligible, elegant i molt actual, és la seva universalitat..." Un altre llibre també presentat per Ferrà fou la novel·la de l'escriptor valencià Josep Palomero (Borriana, 1953), "El tatuatge dels apàtrides", on l'autor, segons Ferrà, "combina destrement la més sana ironia amb la crítica més mordaç, tot demostrant alhora una meritoria feina de documentació i d'ambientació, recreant l'ambient de fa cent anys i els personatges nobles de la cort vienesa, tot essent protagonista central del relat l'Arxiduc Lluís Salvador..." També han estat dies de signar llibres i a més dels escriptors esmentats i d'altres que ara mateix no recor-

Miquel Ferrà Martorell presentant el llibre "Mallorca i la seva cuina".

dam, Miquel López Crespí signà exemplars de les seves darreres obres, "El cicle dels insectes", "Punt final" i "Planisferis de mars i distàncies"... Com va dir Maria Antònia Munar, la Presidenta del Consell de Mallorca, "la Fira del llibre constitueix, tant per l'entorn, el passeig del Born, com per l'oferta editorial, un espai inmillorable on es relacionen els ciutadans, els llibres i l'entorn urbà en una perfecta simbiosi entre la cultura mediterrània i el moment cultural de la fi de segle..."

Presentació de la novel·la "El tatuatge dels apàtrides" de Josep Palomero. En la fotografia Miquel Ferrà Martorell, Josep Palomero i el representant de l'Editorial Bromera.

El tatuatge dels apàtrides de Josep Palomero

L'escepticisme davant la màquina de la Història en majúscula, els fets de ficció ben versemblants, les situacions íntimes i domèstiques dels personatges, el vitalisme del personatge central, l'absoluta devastació que suposa la mort, la paraula adient per a cada moment dels diàlegs, les peripècies que fan que l'argument no tenguí alts ni baixos i ens engresqui amb el seu ritme... són, tot plegat,

les grans qualitats d'aquesta magnífica novel·la que recomanem als nostres lectors, "El tatuatge dels apàtrides", de Josep Palomero (Borriana, 1953), on l'autor tracta de desmitificar o de ridiculitzar de manera realista o simbòlica actituds, formes de vida o conviccions socials que es consideren dignes d'esser objecte d'una reflexió més o menys burlesca. Ω

Antoni Pinya, Tomeu Esteva i Miquel Ferrà Martorell en la presentació del llibre "Mallorca i la seva cuina".

NO EMPRENYIS

EL MEU POBLE

L'antifranquisme a Mallorca. IV part

La Transició i els Comunistes de les Illes (I)

MIQUEL LÓPEZ CRESPI, ESCRIPTOR

Les diverses formes de la lluita de classes

En una carta d'Engels a Bloch (vegeu Marx i Engels, *Selected Correspondence*, Edicions en Llengües Estrangeres, Moscou, p. 498-500), l'amic íntim de Karl Marx ja advertia del perill que, per al futur del moviment revolucionari, significaria prioritzar només els aspectes econòmics de la lluita de classes. En aquesta carta datada a Londres els dies 21 i 22 de setembre de 1890, Engels precisava molt encertadament: "...Segons la concepció materialista de la història, el factor que determina la història en darrera instància és la producció i reproducció de la vida real. Ni Marx ni jo no hem afirmat mai res més que això. Si algú ho tergiversa dient que el factor econòmic és l'únic determinant convertirà aquesta tesi en una frase buida, abstracta, absurda. La situació econòmica és la base, però els diversos factors de la superestructura que s'aixeca damunt seules formes polítiques de la lluita de classes i els seus resultats; les constitucions establertes per la classe triomfant després de guanyar una batalla, etc., les formes jurídiques i fins i tot els reflexos de totes aquestes lluites reals en el cervell dels participants, les teories polítiques, jurídiques, filosòfiques, les idees religioses i el desenvolupament ulterior d'aquestes fins a convertir-se en un sistema de dogmes- també exerceixen llur influència sobre el curs de les lluites històriques i en determinen, predominantment en molts casos, la forma... Que els deïebles insisteixin en l'aspecte econòmic més del necessari és, en part, culpa de Marx i meua. Havíem de posar especialment en relleu aquest principi enfront dels adversaris que el negaven, i no sempre disposàvem de temps, espai i ocasió per a donar la importància deguda als altres factors que intervenen en el joc de les accions i reaccions".

Desembre de 1978: la majoria dels comunistes de les Illes (OEC) inicien un procés d'unitat amb el PSM (PSI)

Malgrat en aquests moments

(acabades de 1996) hi hagi gent que no ho cregui, moltes d'aquestes idees (de democràcia directa, socialisme autogestionari, poder dels treballadors, lluita per l'autodeterminació, consolidació de les autoorganitzacions obreres i populars) amb el temps passaren a ser patrimoni del nou partit sorgit de la unificació OEC-PSM (desembre 1978): vegeu les resolucions del IV Congrés.

Concretament, en l'apartat B del punt "El socialisme autogestionari i el poder dels treballadors", el nou PSM deia: "El procés cap a la realització del socialisme autogestionari basat en les autoorganitzacions obreres i populars pressuposa la construcció d'un nou Estat sorgit de la destrucció de l'Estat centralista burgès... Per tant: Aquest poder [el poder dels treballadors] es concretarà a cada nacionalitat, i a la nostra en particular, a través de les aliances necessàries que, front a la burgesia monopolista central i els seus aliats, el poble treballador haurà d'anar fent. Caldrà, doncs, anar elaborant una alternativa de Bloc Nacional de classes anticapitalistes i de sectors interessats en l'alternativa socialista. Caldria puntualitzar ja dos sectors d'importància cabdal per l'aliança amb la classe obrera: la pagesia i els treballadors intel·lectuals. Construir aquest Bloc Nacional no pressuposa que és suficient per trencar l'hegemonia burgesa o eliminar els elements coercitius de l'Estat, però és un pas importantíssim per arribar al procés revolucionari".

El nou partit unificat (PSM) servava, doncs, tot el contingut històric del moviment obrer i la seva llarga lluita contra els polítics de la burgesia, contra la socialdemocràcia o el tipus de socialisme degenerat que explotava els pobles del Pacte de Varsòvia. El IV Congrés del PSM servava així tot el contingut de la lluita antiautoritària del temps de la dictadura i dels anys de la transició. La democràcia directa, la democràcia popular, era l'objectiu en el qual ens havíem de sentir implicats tots els militants que l'hivern de 1978 ens reunirem a Inca. Com

1977: Una part de la direcció dels comunistes il·lencs (OEC). D'esquerra a dreta: Miquel López Crespi, Pere Tries, Francesc Mengod, Jaume Obrador, Carles Maldonado, Antònia Pons, Aina Gomila, Mateu Ramis, Llorenç Febrer... Hi manquen en Mateu Morro, n'Antoni Mir, na Dora Muñoz, na Margalida Chicano Sansó...

molt bé quedava escrit en l'apartat D: "En el socialisme autogestionari no hi ha càrrecs permanents. Els representats són elegits i revocats segons la voluntat del poble. Es desenvoluparà al màxim el concepte i la pràctica de la democràcia directa. El concepte de 'delegació' del parlamentarisme burgès va essent substituït pel d'execució de tasques concretes encomanades per les autoorganitzacions obreres i populars".

I, per acabar, i per marcar encara més la diferència dels revolucionaris amb el reformisme espanyolista d'un P"CE o un PSOE, concretàvem: "El poder dels treballadors no pot ésser confós amb el poder d'un partit o partits. Per a nosaltres ha de quedar ben clar que el partit no és un instrument de poder, sinó una associació política que lluita per la creació de les autoorganitzacions, per l'alliberament nacional... No tenir clar el punt anterior ens pot dur a caure en el substitutisme burocràtic a l'estil dels anomenats països 'socialistes'. El poder del partit liquida el procés del poder dels treballadors i pot dur -com ha passat en aquests països- al sorgiment d'una nova tecnoburocràcia que actua i decideix per damunt el poble".

La unitat de la majoria d'OEC amb el PSM (PSI): reforçar el nacionalisme d'esquerres

El nou partit unificat sorgit de la confluència entre el col·lectiu ja existent del PSM (PSI) i la

majoria de les agrupacions d'OEC que no volgueren ésser fagocitades pel MC (aquest darrer partit muntà un fantasmagòric procés d'"unificació" OEC-MC en el qual no hi havia ni el 20% de l'antiga organització consellista) tenia molt present els aspectes culturals i ideològics de la lluita per un tipus de civilització diferent de la que ens oferia el sistema d'explotació capitalista. En el capítol abans esmentat de "El socialisme autogestionari i el poder dels treballadors" i en l'apartat F ("La lluita per un nou model de vida") es tenien molt en compte les recomanacions d'Engels a Bloch. Era una de les resolucions més interessants (pel possible desenvolupament) del IV Congrés del PSM (PSI). Aleshores els militants del nou partit unificat especificàvem: "...el socialisme autogestionari no pressuposa tan sols la devolució al poble dels seus mitjans de producció (aquesta seria una visió econòmica molt burgesa i assimilable per la tecnoburocràcia) o la destrucció de l'Estat burgès. Significa sobretot crear les bases per a la transformació de les relacions socials capitalistes en tot el seu conjunt -tant a nivell d'estructura econòmica, com a nivell de superestructura... davant la crisi del model de 'civilització' burgesa, els revolucionaris hem de saber oferir un model global alternatiu de nova vida i nova civilització d'aquesta hegemonia política i cultural de les

forces anticapitalistes...".

Els comunistes de les Illes (OEC)

Militaven en l'OEC, en el front de barris, impulsant les Plataformes Anticapitalistes dels ravals i ajudant a crear les primeres associacions de veïns, en Jaume Obrador, na Maria Sastre, na Francesca Velasco, na Maribel Picó, en Paco Mengod, en Gaspar Jaume, na Maria Vilches (aquests dos darrers, membres en l'actualitat del combatiu grup de música popular *Al-Mayurqa*). Tant n'Obrador com en Paco, envoltats per desenes de militants de l'OEC, impulsaren les lluites més actives per les reivindicacions populars a Son Cladera, Son Rapinya, la Soledat, Son Serra-la Vileta, etc. N'Aina Gomila i n'Antònia Pons, a S'Arenal i Can Pastilla, muntaven les Comissions Anticapitalistes, amb obrers del ram d'hostaleria, reforçant i encapçalant lluites com les dels hotels Panamà, Gran Fiesta, Bahía de Palma, Luna Park, Saratoga i molts d'altres. En Guillem Coll, de Lloseta (un dirigent actual de CC.OO) i en Joan Albert Coll (un company menorquí), juntament amb J. Corral i altres camarades de l'organització (alguns provinents de les JOC), organitzaven els treballadors de la sabata. En Jaume Bueno, excel·lent organitzador obrer (avui esdevingut advocat de CC.OO.) ajudava qualsevol front de lluita contra el govern i la patronal. A Manacor, amb els treballadors de la fusta, enllestien les primeres reivindicacions d'ençà la guerra civil na Maria Durán i en Martí Perelló. En Mateu Morro, els germans Ramis (Mateu, Rafel, Guillem...) na Josefa Núñez, en Sebastià Ordines, na Rosa Vich Vich a Santa Maria, i en Biel Mata-males a Petra, ajudaven a reforçar les Plataformes de cada sector on participaven. A comerç hi havia en Francesc Delgado, com a màxim responsable. Altres cèl·lules s'anaren creant a Montuiri, Sant Joan, Inca, Lloseta, Ciutadella, Maó, Ferreries. El creixement a pobles era molt fort. En Gori Negre, un santamari de rel, feia les primeres passes cap la futura creació de

EP!!!

**PARES, EDUCAU-ME EN CATALÀ,
A MALLORCA HI HA EL MEU FUTUR**

L'ANTIFRANQUISME A MALLORCA IV part

de M. López Crespi

Cada quinze dies a L'ESTEL (d'agost del 1997 fins a l'agost del 1998)

Per demanar números endarrerits, telefona al **971 26 50 05**

Ciutat de Mallorca. Primer de maig de 1978.

la Unió de Pagesos. En Pere Tries, l'actual batlle nacionalista d'Esportles, no descansava. A Magisteri, n'Antoni Mir -l'actual president de l'OCB-, juntament amb Salvador Rigo, Miquel López Crespi, Magda Solano, Margarida Seguí, Àngels Roig i un llarg etcètera, convertien la "fàbrica de mestres" en un dels centres d'ensenyament més combatius d'aquell temps. Dora Muñoz era una eficient responsable del sector de mestres.

Alguns noms en el record

Salvador Rigo no aturava dibuixant cartells reivindicatius. Armat amb retoladors i pinzells, carregat de pots de pintura, imitava les creacions de la propaganda bolxevic. Els seus murals en paper d'emballatge eren un crit contra el sistema capitalista i contra un ensenyament avorrit, buit de continguts, fals, inútil, contraproduent per al nostre recobriment com a poble. En Tomeu Barceló, en Joan Vich i na Catina Vich (de les Joventuts d'Esquerra Comunista) eren els primers en qualsevol moguda antiburguesa i de defensa dels drets dels joves i dels estudiants. Record munió de joves combatius com Pedro López o el mateix Rafel Ramis. En Joan Ensenyat i el mateix Mateu Morro, treballaven per Filosofia i Lletres. A Sanitat, na Margarida Chicano Sansó era la responsable de portar endavant les reivindicacions del sector. Na Margarida Chicano també s'encarregava -entre d'altres activitats igualment perilloses- de portar-nos sovint les publicacions i materials que el partit editava a Barcelona i amb el temps seria una de les fun-

dadores del GAD (Grup d'Alliberament de la Dona). En Josep Capó, ànima de les Joventuts Obreres Catòliques de Menorca era el responsable polític. Menorca era una de les zones amb més militància d'OEC per allò que alguns dels nostres dirigents provenien de l'illa germana. Quin revolucionari més combatiu, el menorquí Llorenç Febrer, amb el qual, i juntament amb altres companys menorquins, anàrem com a delegats al segon congrés de l'OEC que se celebrà al País Basc. Els menorquins vinguts actuaren d'una manera decisiva en la consolidació de l'organització. Record també na Catalina Mir feinejant amb els joves. L'antic missioner al Perú Mateu Ramis i el seu germà Guillellem, dels quals ja hem parlat en les línies de més amunt. En Guillellem Ramis després esdevindria regidor de Santa Maria i responsable del MCI. Es pot dir que tota la família Ramis col·laborà activament amb el partit. Entre els peninsulars que s'hi afegiren, dirigint diverses activitats militants en el front obrer, destacaria n'Antonio Muñoz i en Domingo Morales, ambdós sempre -encara, tants d'anys després- en primera línia davant la manifestació reivindicativa, o al capdavant dels piquets informatius en qualsevol vaga o "moguda sindical". Josefina Valentí, la futura dirigent del partit trotsquista -el PORE-, també era militant de l'OEC. A poc a poc, a mesura que la lluita antifeixista s'enfortia, se'ns afegiren grups i persones provinents d'altres partits: en Salvador Arias, amb alguns estudiants procedents de les Joventuts Comunistes; en Mateu Ensenyat,

amb companys de Bandera Roja que no volgueren entrar al PCE quan una part d'aquest grup -Paco Obrador, Celestí Alomar, Antoni Tarabini- fou captada pel carrillisme. Un home molt actiu al costat de Jaume Obrador i Paco Mengod era en Carlos Maldonado, revolucionari -com alguns dels companys que he anomenat- que no s'ha penedit mai d'aquells anys de lluita anticapitalista.

Els comunistes de les Illes (OEC): hereus d'Andreu Nin (assassinat per l'estalinisme del P"CE-PSUC)

A les JEC (Joventuts d'Esquerra Comunista) hi havia en Tomeu Barceló, en Toni Mir, en Macià Abraham, en "Sergio López", en Joan Vich, na Conxa Nadal i tantes desenes de valents i valentes al.lots i al.lotes dels quals mai no vaig saber el nom (per motius de seguretat, evidentment!).

La gent que formàrem l'OEC procedíem de grups revolucionaris que ja actuaven des de feia molts d'anys. Com hem explicat en l'anterior capítol, la procedència majoritària venia dels Cercles d'Obrers Comunistes del Principat (COC) i dels Nuclis d'Obrers Comunistes d'Euskadi; del cristianisme d'esquerres, concretament de les Joventuts Obreres Catòliques (JOC); i de nuclis que simpatitzaven amb una possible reorganització del POUM (l'organització comunista catalana que dirigí, fins que fou assassinat pel PCE, Andreu Nin). L'OEC era segurament l'únic partit que lluitava per la democràcia de base i no volia assolir el poder polític (ni a nivell d'Estat, si triomfava la Revolució, ni a les institucions, de triomfar la reforma del franquisme). Lluny de la nostra intenció compartimentar el combat revolucionari per "etapes", com feien els grups de procedència estalinista. Anti-buròcrates per excel·lència, el nostre concepte de socialisme no tenia res a veure amb la dictadura del partit exercida a l'URSS i altres estats de socialisme degenerat. Tot assimilant les experiències de la

Commune de París, les col·lectivitzacions agràries i de fàbriques a l'Estat espanyol en temps de la guerra civil, volíem un socialisme autogestionari basat en el poder dels consells de treballadors, estudiants i pagesos. La concepció que teníem del marxisme i del moviment obrer també "herètica". Així com el carrillisme havia oblidat i lluitava activament contra les aportacions de Rosa Luxemburg, Anton Pannakoeck, Gramsci, Mao, Trotski, Bukharin, Andreu Nin o tot l'aspecte consellista i de democràcia de base de Lenin, nosaltres, al contrari, ens vanàvem de no tenir pensadors prohibits. Qualsevol experiència del moviment obrer català i internacional eren bones si servien a la causa del socialisme i del comunisme a les Illes.

Mateu Morro i Mao Zedong

Cal dir, ara que hem anomenat Mao Zedong, que, malgrat el nostre secretari general Mateu Morro publicàs una vegada un article (amb motiu de la mort del dirigent xinès) a Democràcia proletària, el cert és que, nosaltres no érem, ni molt manco!, una organització maoista. La conjuntural simpatia per alguns aspectes de la lluita anti-japonesa i d'alliberament social, o per determinats fets de la revolució cultural proletària dels anys seixanta, potser només la compartíem en Mateu Morro i jo mateix (ambdós havíem llegit moltes de les obres de Mao Zedong). L'OEC no tenia res, en la seva pràctica i ideologia, de l'etapisme i del messianisme revolucionari de molts dels partits comunistes d'aleshores. En primer lloc, els comunistes de l'OEC no ens consideràvem "el partit" dels treballadors com sí que es pensaven la majoria de militants carrillistes (P"CE) o d'altres grups. Nosaltres sabíem que només érem un "destacament", i no el més gran, de les forces revolucionàries que, en el seu moment, havien de confluïr per a crear -aleshores sí!- l'autèntic partit dels treballadors que acabàs amb segles d'opressió nacional i social. Ω

Fa 21 anys que en Joan Vaquer de Soller regenta l'estany 104 a Sometimes de s'Arenal. Ara ha ampliat i renovat el local que es el doble de gran.

Fa 8 anys que na Carla Fluch d'Alemanya i n'Anthony Panell d'Anglaterra obren la Botiga Condoni a Sometimes de s'Arenal. Venen comdons i articles eròtics i de broma.

Na Paquita Pisà i na Paquita Vives són cunyades. Ara fa un més s'ha associat per obrir la botiga de lloguer de cotxes Bohemi 40 a Sometimes de s'Arenal.

Fa 4 anys que el doctor Mir i la doctora Albertí, tots dos de s'Arenal, regenten la Clínica Mallorca a la barriada de Sometimes de s'Arenal. Practiquen la medicina general i les urgències.

RECORDA
Quan hakis llegit
aquest periòdic,
si no en fas la
col·lecció,
regala'l a un amic, veí
o parent

EL PAÍS HO
NECESSITA

Tlf. 971 55 15 84
Mòbil 989 68 68 97
CENTRE D'ESTUDI DE JUDO
Renshinkan
— LLEVANT MALLORQUÍ —

La més terrible de les agressions als treballadors

PERE FELIP I BUADES

El G8 pretén "lluitar contra l'atur i l'exclusió" amb les receptes del Sr. Blair. Es tracta d'anar més lluny en l'atac als sistemes de Seguretat Social, la més terrible de les agressions als treballadors. Individualment, és el dret a la salut i a la vida el que es posa en tela de judici. Socialment, es vol acabar amb allò que fonamenta el nivell de civilització de cada país. Com en tots els altres camps, les directrius de Maastricht es basen, directament, en les exigències dels EEUU. La clau és desmantellar els sistemes públics de protecció social, la qual cosa es disfressa amb el concepte de "universalització".

Fa un any que Clinton iniciava el programa "workfare", contracció de "ajudes socials i treball". Els "beneficiaris" d'aquest programa són els aturats, que han de treballar sense cap salari, si volen mantenir l'ajuda social (l'equivalent al nostre subsidi d'atur). Un exemple dels resultats d'aquest programa: Rudolph Giuliani, alcalde de Nova York, el tradueix amb una equació molt senzilla: un de cada deu treballadors públics de la comunitat és acomiadat (20.000 treballadors) i, en el seu lloc, s'hi col·loquen 34.000 "treballadors-aturats" amb una remuneració deu vegades inferior, una remuneració que, endemés, no es percep en concepte de salari, sinó d'ajuda social.

El Consell Europeu sobre col·locació (Luxemburg, novembre del 97) fa seu el pla

de Clinton, instant tots els països europeus a adaptar-lo a les pròpies peculiaritats. En el capítol de directrius per a 1998 sobre "com millorar la capacitat d'inserció professional", Luxemburg planteja "substituir mesures passives per mesures actives" i per a això ordena "revisar i adaptar els sistemes de prestacions i de formació, de tal forma que incitin realment els empleats a cercar i acceptar un lloc de feina o una formació". Això vol dir retallar encara més els subsidis d'atur, forçant el treballador a acceptar qualsevol subcol·locació o fins i tot un simple curset de formació.

Tony Blair es posa al capdavant d'aquesta política, presentant, en to messiànic, el seu model d'Estat del Benestar, basat en una doctrina de "compassió sense perdre la duresa". Segons Blair, una seguretat social excessivament "compassiva" no anima la gent a abandonar-la per incorporar-se al sistema laboral. També senyala el llast que suposen els "aprofitats, les seves demandes de ganduleria, i les seves excuses físiques i socials amb les quals sovint enganyen el sistema de seguretat social". Per això proposa concentrar les ajudes socials només en els més necessitats. Amb una paraula, convertir la seguretat social en una espècie d'ONG. I aquí arribam al significat exacte de la "universalització": "Treball per al qui pot, seguretat social per al qui no pot". Això combinat amb

la política que el propi Blair anomena "del pal i la pastenaga", segons la qual tots els aturats estaran obligats a acceptar una d'aquestes opcions: treball subvencionat en el sector privat, treball directe en les ONGs o forces de treball mediambiental, o formació amb beca. "No hi haurà cinquena opció, perquè és imprescindible eliminar la possibilitat de seguir en atur cobrant "prestacions". Aquesta és la "tercera via" propugnada pel nou laborisme anglès amb traducció del "workfare" a la cimera del G-8.

A Espanya no falten els partidaris d'imposar el treball forçós, estil Blair, per tal de rompre totes les regulacions del mercat de treball, tots els convenis. Sense anar més enfora, el conseller de Treball de la Generalitat de Catalunya, Sr. Ferreres, propugna que s'adoptin fórmules semblants. El govern Aznar ha obert la porta a aquest camí amb un "plan de empleo", elogiat per la Comissió Europea, i crida els sindicats a negociar el seu desplegament. UGT i CCOO criden l'atenció precisament sobre l'atac a la caixa de la seguretat social, cosa que suposa carregar-se-la amb dispositius assistencials. El subsidi assistencial d'atur no es pot confondre amb l'assegurança d'atur.

Doncs bé, per damunt de tot, cal evitar que ni l'assegurança ni el subsidi es transformin i es venguin al preu d'un treball forçat, esclau, estil Blair. Ω

Història d'ell

BERNAT JOAN I MARÍ.
PRES. D'ESQUERRA REPUBLICANA-ILLES
BALEARS I PITIÛSES

Ell també ho té difícil. Té gran part de la culpa, indubtablement, del fet que ella també li ho tenguí; però el pes de la història, el pes d'anys, de segles, de mil·lennis, cau com una llosa pètria damunt les seues espatlles. Per molt que s'hi escarrassi, a ell li costa fer les coses com toca. També ell, com diu n'Antoni Marí Calbet, d'alguna manera està sotmès a pressió psicològica. Ell se sent que no pot controlar-la. Hi deu haver algun gen recessiu que li fa caure al damunt tot el pes de generacions i generacions d'estar actuant sempre d'una certa manera? Probablement. Quan ell intenta refrenar-se sent que la sang li puja al cap. I amb el cap ple de sang a vessar, com una olla a pressió que bull i esbufega, passa a la ceguesa vermellenca i terrible... Ell, potser ni tan sols hi pensa, també ho té difícil...

D'alguna manera l'educació l'hauria pogut ajudar una mica. Hi ha moltes assistències socials que es deixen en mans del sistema educatiu, amb major o menor fortuna, segons les circumstàncies. S'ha treballat, teòricament, bastant en la qüestió de l'educació no sexista. Però les diferències de rols entre homes i dones es continuen mantenint fermament en la intimitat de la immensa majoria de les llars, en bona part dels cercles familiars de tota casta i condició. Tot el fil que es va embullant en aquesta intimitat prehistòrica s'ha de tornar a descabellar dins el sistema educatiu. Però, és això possible? Hi estan preparats i preparades la majoria de les persones que es dediquen professionalment

a l'educació? És ben difícil de poder assegurar.

Moltes vegades, aquests tics que tan fàcilment s'adopten pràcticament no es veuen, d'una primera llambregada. Sobretot perquè a totes les persones que els tenen -o que els tenim- els semblen (o ens semblen) d'allò més natural.

Fins a quina edat és bo que els nens juguin amb nines? La pregunta la fa una educadora, espontàniament, en un àmbit formatiu. Per què ha de ser dolent que els nens juguin amb nines?, es pregunta algú altre en el mateix context.

Les joguines, els jocs, les activitats més elementals amaguen tot sovint una distinció entre rols masculins i femenins. Si volem superar la condició diferenciada en funció de sexe, si realment aspiram a la igualtat, hem d'aconseguir que, per damunt d'homes i dones, tots siguem persones.

Per això és imprescindible que els nens juguin amb nines, si tant m'empenyeu.

I, sobretot, cal de totes totes que mai no es facin coses perquè són d'homes o de dones; o que es deixin de fer coses, com fan tot sovint els nens, perquè no són pròpies d'homenets sinó de garrides.

Perquè, en definitiva, la història d'ella tampoc no constitueix un camí de roses. I entre totes, i entre tots, hem d'ajudar-lo una mica. Perquè no s'hagi de fer a si mateix absolutament embrutit, després d'haver enviat la dona a l'assistent social, després de qualsevol tortura innominable i ignominiosa. Milers d'anys de diferència, d'ell, n'han fet un desgraciat. Ω

COMERCIAL

INSTAL·LACIONS SANITÀRIES-
CALEFACCIÓ-GAS-VENDA I
EXPOSICIÓ DE MATERIAL SANITARI

EXPOSICIÓ I VENDA: Carrer Formentera, 1
Tlfs. 971 44 26 20 / 971 44 25 02 - Fax 971 44 11 19
S'ARENAL DE MALLORCA

Catalina Puig Serra

Educació infantil amb català de
0 a 6 anys

C/. Sant Cristòfor, 55 - Telf. 971 44 00 64
07600 S'ARENAL

Restaurant
Celler Pagès

Bartomeu Amengual Ramis

Cuina Mallorquina

C/. Felip Bauzá, 2 - Tel. 72 60 36 - 07012 PALMA - MALLORCA

Pla Mirall i Medi Ambient

Qualcú ha dit que el Pla Mirall no afectava qüestions relatives a l'acció social. Qualcú també ha gosat afirmar que el Pla Mirall no té res a veure amb el medi ambient. Des del grup municipal del PSM-Nacionalistes de Mallorca a l'Ajuntament de Palma, tenim la ferma convicció que EL PLA MIRALL TÉ MOLT A VEURE AMB L'ACCIÓ SOCIAL I, TAMBÉ, TÉ MOLT A VEURE AMB EL MEDI AMBIENT.

El proper divendres, dia 5 de juny, és el DIA DEL MEDI AMBIENT. Deixant a una banda, per això i per avui, la relació entre Pla Mirall i Acció Social -cosa que feim comptes abordar en una altra ocasió-, ens volem fixar avui en la relació íntima que hi ha, o hi ha d'haver, entre el PLA MIRALL I EL MEDI AMBIENT.

No ens basta relacionar el PLA MIRALL amb la CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT del Govern Balear. No basta dir i recordar que el PLA MIRALL es finança amb recursos econòmics de la Unió Europea, de l'Ajuntament de Palma i de la Conselleria de Medi Ambient del Govern Balear. No basta al·ludir al fet que la Conselleria de Medi Ambient s'ha compromès a aportar una part significativa dels doblers que s'hi precisen. No basta constatar que bona part del funcionari de la Conselleria de Medi Ambient està destinat a coordinar actuacions relatives al Pla Mirall de Ciutat, de la Part Forana de Mallorca i de la resta de les illes Balears. Res de tot això no és suficient, a l'hora de fixar la relació que hi ha, o que hi ha d'haver, amb el medi ambient.

La defensa i la protecció del medi ambient que s'acostuma a fer des de despatxos oficials, massa sovint, té molt poc a veure amb la defensa i la protecció real i efectiva del medi ambient. Això es detecta molt clarament si hom pren la decisió de fer un recor-

gut per diverses zones de Palma on s'estan fent obres del Pla Mirall.

- Molt poca cura d'instal·lacions ajardinades.

En una zona ajardinada del barri de Son Oliva, l'empresa encarregada de les obres del Pla Mirall ha instal·lat el sistema de rec subterrani amb tan poca cura que la hi ha deixada abandonada uns dies. La conseqüència no ha torbat gens ni mica a arribar: l'han espanyada totalment, s'hi ha tudent molta d'aigua, s'han perdut moltes hores de feina i s'ha fet inservible molt de material... Hom hi pot afegir que ja han començat a anar-se secant els més de cent arbres que hi han estat plantats. Un té curiositat per saber quants d'aquests ARBRES arribaran a surar-hi un dia!

- Molt poc gust en la tria d'arbres

D'uns anys ençà, la plantació d'arbres a ciutat esdevé desgavellada. Quantes

PALMERES no han estat plantades a Palma, i hi han quedat mortes i ben mortes! En alguns indrets, n'hi han anat apareixent com a bolets... Per si això no bastàs, ara s'han introduït PLATANERS DEL TRÒPIC en una zona ajardinada que, d'acord amb el Pla Mirall, s'està fent al barri del Coll d'en Rabassa. Es veu que n'hi ha que pensen que, a Mallorca, hi ha d'aferrar tot quant sigui, per bord i foraster que sia!

- Molt poc respecte a les voreres de pedra viva.

Temps enrera, Palma s'anà construint amb materials ben nobles. En tenim una bona mostra, que perdurava fins ara en alguns indrets ciutadans: CANTONS DE PEDRA VIVA col·locats a les voreres de carrers de la ciutat. Molta gent es demana on van a parar aquestes tones de pedra viva que estan desapareixent dels carrers de Palma, sense que ningú no sàpiga quina n'és la destinació final... Per contra, en obres del Pla Mirall que

es fan al barri del Molinar, on la denominació de La Gruta demana a crits que s'hi col·loqui pedra viva, s'hi han continuat instal·lant grosseres voreres de ciment que hi cauen com un mal em toc pesta!

- Bomba inservible d'extracció d'aigües embassades.

Torrents que desemboquen a la Badia de Palma, n'hi ha uns quants. Cap com el Torrent Gros, emperò, que fa partió entre els barris del Molinar i Ciutat Jardí/Coll d'en Rabassa. Tots dos barris es veuen connectats per un pont que es troba ben a prop de la desembocadura d'un torrent, el nom del qual no figura per enlloc... Segons el Pla Mirall, s'hi han de fer obres. Hi fan molta de falta: ferros rovellats, paviment fet un desastre, AIGÜES EMBASSADES que fan mal a la vista i nafren l'olfacte, tot i que una bomba extractora d'aigua d'EMAYA hi badoa a quatre pams...

Als responsables polítics.

Creiem que s'està fent ben precís que els responsables polítics del Pla Mirall surtin dels despatxos oficials i vagin a veure directament en quina situació real es troben totes aquestes obres. Que s'interessin directament pels materials que s'hi estan emprant.

Que vegin directament en quines condicions hi estan treballant els operaris. Que es fixin en com queden tots els acabats d'aquestes obres. Que siguin ben primmirats a l'hora d'aconseguir que no s'hi tudi ni una sola de les pessetes que hi han estat destinades. I que s'hi compleixin tots els terminis. Perquè, al pas que anam, veim molt difícil que s'arribi a aconseguir una bona realització de tantes d'obres en tan poc temps. Voldríem que se'n garantís, a més, que aquestes fossin perdurables, almanco durant 5 anys. Ω

Sgt.: Cecili Buele i Ramis
Regidor

Si voleu tenir cera del corpus, passau per Can Rodriguez

En tenen a balquena i en donen a qui en vol, sempre que un faci allò que li demanen.

Fins i tot el subconscient l'està traint, aquesta gent de les dues PP.

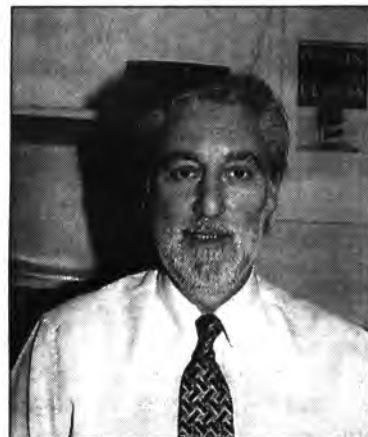
¿A qui se li ocorre fer publicitat manifesta de la discriminació i el privilegi, de la desigualtat i el tracte a favor, del favoritisme i el menyspreu, de la indulgència i la intransigència, de l'obligació i la dispensa, de la contribució positiva amb el pagament efectiu i de la negligència efectiva amb el no-pagament d'allò que és un deure ciutadà i una obligació cívica?

¿A qui més se li pot ocórrer una idea tan peregrina com inversemblant? No n'hi ha cap altre en tota la bolla del món: al·lucinant i omnipresent regidor de l'Ajuntament de Palma, Sr. José Mª Rodríguez, originari de terres valencianes i suplent de batle que és originari de terres catalanes. Ara anam!

Aquest comentari ve a compte dels dos programes que l'Ajuntament de Palma ha editat, amb motiu de la celebració de les festes del CORPUS d'enguany: el programa d'activitats musicals i el programa general d'allò que s'ha de fer entre el dia 1 i el 14 de juny. Les dues portades no poden ésser més explícites ni transparents: d'una banda les dues PP hi apareixen molt ben remarcades; de l'altra, s'hi mostra una mà que arreplega "cera del corpus" caiguda de l'aire del cel i la mateixa mà que duu i maneja una batuta... Les ungles dels dits es mostren recent tallades... Genials a més no poder aquestes imatges! Són la millor promoció política que s'ha fet mai d'aquest partit polític que s'identifica amb les dues PP: S'HA DE TENIR CERA DEL CORPUS per poder viure en aquesta Ciutat de Palma!

En cas contrari, res de res. Ω

Ciutat, 2 de juny de 19 -
Cecili Buele i Ramis-Regidor del
PSM-Nacionalistes de Mallorca a
l'Ajuntament de Palma.

Francesc Casado és el cap de vendes de la botiga de cotxes, **Fórmula Balear** que fa 9 mesos ha obert a la barriada de Somtimes de s'Arenal. Té 7 cotxes diferents de la marca Ford, de manera que hi ha per triar.

Són na Joana Pons i la seva filla Antònia. Tenen una botiga de moda a la barriada de Somtimes de s'Arenal.

Fa 10 anys que en Joan Garcies d'Algaida regenta el **Café Paris** a Somtimes de s'Arenal. Despatxa la cuina mallorquina i l'alemanya. Se menja per un milenar de pessetes.

En Bernat Fullana de Lluçmajor, fou un dels primers que obrien establiment hostaler a s'Arenal de Mallorca. Fou l'any 1957 que obrí la **Pensió Villa Francisquita** amb 20 llits, que llogà a n'en Miquel Salvà. Llavors obrí un dels primers *souvenirs* de s'Arenal que regentà fins a la seva jubilació. El seu orgull, però, és haver donat carrera a la seva filla Francesca, que avui és la cap de cirurgia plàstica i estètica de l'Hospital Tries i Pujol de Badalona.

DE TU DEPEN

Els uns parlen castellà perquè consideren que "fa més fi". El que demostra que no saben ben bé allò que és realment fi, noble i normal: parlar la llengua del país on vivim.

¿PARLARÀ CATALÀ?

«Perquè ja n'estem tips que encara duri el reatat de cervell que varen fer als nostres pares. La responsabilitat de la nostra generació és anar al fons del problema.»

PETITS ANUNCIS

BORSA
IMMOBILIÀRIA

Llog per dies apartament a Palmanova. És ideal per trobades amoroses. Tel. 469441.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urb. Galatzó. Tel. 671419.

Traspàs fusteria al carrer d'Antoni Rosselló a la barriada de la Soledat de Ciutat. Tlf. 271065

Cerc cases per llogar tot l'any (anys 98/99), amb piscina. Tlf. 864424.

SERVEIS
PROFESSIONALS

S'ofereix jardiner amb coneixements de cuina. Demanau per en Lluís. Tel. 604790.

Cerc feina per guardar nins petits a ca seva a ca meva per les zones de Sineu i Maria. Tel. 525380.

La Casa Catalana de Mallorca ensenya ball de bot i sardanes. Tel. 753559.

Si vols fer feina amb els àngels, apunta't al "Taller dels Àngels". Informació al telèfon 281642 (Xesca).

Cerc feina per guardar nins a Can Picafort o Inca. Carrer Nou, 5, Maria de la Salut.

S'ofereix pintor empaperador, econòmic, seriós, ràpid i net. desplaçament per tot Mallorca. Tel. 203239

Pneumàtics Son Ferriol. Equilibrat de rodes, canvi de rodes i pegats, alineament de direccions assistida per ordinador. Avda. del Cid, 73. Tel. 427553. Son Ferriol.

Si teniu qualche vidre trencat, crida al 473819 i el vos posarem tot d'una.

Cerc feina per fer a ca meva. Tipus ceràmica, sabates o similar. Tel. 297067.

Cerc feina de representant d'arts gràfiques o comercial de publicitat. Tel. 297667.

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines, coixins, etc. Tel. 771005.

Es passen treballs a màquina i per ordinador. Netejat i rapidesa. Tel. 771005.

Televisors, vídeos, ràdio-cassettes, els arreglam. Electrònica J. Garcies. C/ Francesc Frontera, 10. Tel. 264335. Coll d'en Rabassa.

Gabinet de Psicologia. Neurosis, trastorns de caràcter, psicoteràpia infantil, depressió. Tel. 427193.

Cerc feina per guardar nins a la comarca de Cala d'Or. Tlf. 842156.

PERSONALS

Al·lota de 17 anys s'ofereix per a feina seriosa o per a donar classes d'EGB. Tel. 677727.

Vull deixar d'ésser esclau dels castells. Cap partit polític m'ajuda a aconseguir la llibertat. Me vols ajudar tu? Telefona'm al 964 531 175. Josep Casalta.

Atenció, catalans i catalanes independentistes. Vull cartejar-me amb tots vosaltres. Estic boja pel bon rock català: Sau, Els Pets, Lax'n'busto. No us talleu i escriviu a Marta. Indústria, 114-08030 Malgrat de Mar.

Als Països Catalans es fa molt bona música! M'agrada, però, en especial la que surt de Mallorca a càrrec d'en Tomeu Penya. Independentistes, si somneu en una nació lliure plena de música catalana i de vibracions nostres, escriviu-me: Francesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Ens agradaria cartejar-nos amb al·lots i al·lotes que com nosaltres estiguin penjats/penjades per Lax'n'busto i que defensin la nostra llengua. Raquel Llagostera Cerdà. Gardènia, 4-08880 Cubelles.

Cerc am gnt entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides, etc. Abs'nir-se els qui vagin de mala fe. Apartat 1.792 Ciutat.

Pensionista de 78 anys, 1'80 d'altària, català. Vull conèixer senyora pensionista entre el 50 i 70 anys, per no estar tot sol. Tenc bona pensió i pis amb 5 habitacions i dos banys. Cerca'm al 462536. Ferran.

Hola! Som una al·lota felanitxera. Som molt independentista, i estic boja pels Sau, pels Oculis i pels Pets. Segur que si m'escriviu feim una gran amistat. Som molt divertida. Adéu. M. Glòria. Carrer d'en Magallanes, 29-07670 Porto-colom.

Senyor seriós i responsable de 53 anys. S'ofereix per cuidar senyor major i atendre'l en totes les

seves necessitats. Per entrevista podeu escriure a n'En Carles. C/ Reis Catòlics, 31-07008 Ciutat de Mallorca.

Vull intercanviar revistes, còmics, fanzines i adhesius amb tots aquells joves que estiguin orgullosos de tenir sang catalana o basca a les seves venes. Pau Arranz- C/ 2 Volta 31- 07209 Son Mes-quida-Mallorca.

Cerc al·lota fins els 33 anys amb les ungles llargues, romàntica, una femella maca. Escriviu-me a: Óscar, C/ Ausias March, 36-6-1 07003 Ciutat.

Jove de 29 anys, fadrí, amb estudis universitaris, agradós i simpàtic, desitjaria conèixer al·lota formal de 20 a 27 anys. M'agrada el ball de saló i som bastant actiu. Anima't i escriviu-me a l'apartat 690 de Ciutat.

Estudiant de ciències polítiques de 26 anys. Som independentista andalusí i m'agradaria mantenir correspondència amb independentistes catalans. Antonio. Apartat 74 Sant Fernando (Càdis).

Hola! Soc un noi de 12 anys. En dic Josep i soc del Barça. m'agrada el futbol i el bàsquet. Voldria cartejar-me amb alguna persona. Sóc català. Escriviu-me. Josep Chillida. C/ la Bassa, 23 43530 Alcanar (Tarragona).

Hola, Em dic Raquel i tenc 14 anys. Tenc ganes d'escriure'm amb gent de 14 a 16 anys. Si vols escriure'm... Raquel González-C/ Ansel Calvé, 13, 1^a 3^a-08950 Esplugues de Llobregat (Barcelona).

Som un jove de 24 anys, fadrí, cansat d'espnyolistes monàrquiques. Vull cartejar-me amb al·lotes independentistes d'entre 20-28 anys. Som simpàtic, idealista, seriós en temes de parella i català. Prometo respondre. La meua adreça és: Miquel Àngel Rodríguez; Pl. Poeta Juan Boscán, 4-4c; 18013 Granada (Andalusia).

Cerc al·lota sense fills de 22 a 28 anys. Signe Lleó o Sagitari, que sia capaç d'estimar sense traïció. Telefona'm al 512018 dies feiners a partir de les 23 hores.

Fadrí sincer de 30 anys, simpàtic i agradable vol conèixer al·lota formal per una relació seriosa de parella. Escriviu a: Sebastià, carrer des Cubells 6, 07660 Cala d'Or, o telefona'm al 657739.

Es passen treballs per ordinador. Perfecció, netedat i rapidesa. Interessats trucar al tlf. 474404.

Atenció: administrativa cerca amigues i amics per a sortides, excursions, i a l'estiu anar a la platja.

Bústia Postal 1400-07080 Ciutat.

Cercam músics per a crear una Banda de Música a s'Arenal de Mallorca. Tel. 971 26 17 19. Maties.

COMUNICATS

La Generalitat de Catalunya ofereix a entitats i de franc llibres, fulletons i material informàtic sobre la nostra història nacional. Per rebre'ls, cal enviar una sol·licitud a la Generalitat fent esment de l'entitat, adreça, telèfon, l'ús que hom en pensa fer i el nom complet del qui fa la petició amb la signatura i segell de l'entitat. Molt indicat per a professors d'història, ciències socials, català, centres d'ensenyament, biblioteques...

Si vols rebre la revista L'ILLA gratis, la pots demanar a Edicions Bromera, Polígon Industrial, 46600 Alzira. Tel. 96-2402254

Per a tots aquells i aquelles que vulguin lluitar contra l'invasor, contra els traïdors, contra l'exploració obrera, i per una terra lliure i catalana, els Maulets tenim obert l'apartat de correus 349 C.P. 43480 de Salou (Tarragona), per a qualsevol informació o col·laboració contra l'ocupant.

Si voleu rebre una subscripció gratuïta al Butlletí de la Fundació per la Pau (entitat contra l'armamentisme i la guerra) podeu adreçar-vos al telèfon (93) 3025129 o al carrer Pau Claris, 89, Barcelona 08010.

Si voleu rebre llibres en català gratuïts sobre diferents temes d'actualitat, socials o teològics, sols us cal escriure a *Cristianisme i Justícia*, carrer Roger de Llúria, 13, Barcelona 08010, o telefonau al (93) 3172338.

La delegació catalana de la CSEM, grup d'ajut als països de l'Est, fa una crida per enviar roba, menjar, sabates, medicines etc. Per demanar adreces on enviar-ho personalment, podeu adreçar-vos a: Benjamí Planes, CSEM, passatge Miquel Carreres, 11, 08206 Sabadell. Tel. (93) 7262 918.

Professora titulada fa classes de solfeig, piano i harmonia. Individuals i en grup. Tel. 756114. Magdalena.

Universitària fa classes de repàs d'EGB i català a la zona de Pere Garau de Ciutat. Tel. 243383.

Si voleu intercanviar adhesius, revistes, informació, etc, sobre el tema d'alliberament nacional, escriviu a l'Associació «Xavier Romeu». Apartat de correus, 36. 43480 La Pineda. Tarragona.

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres, gratuïtament, a tot aquell que els els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Podeu escriure a l'Apartat 15.071 de Barce-lona-08080.

Si voleu rebre informació sobre les Joventuts d'Esquerra Republicana (JERC), i rebre els nostres butlletins, escriviu ara mateix a: JERC-Illes. Santiago Russinyol 1, àtic. 07012 Ciutat de Mallorca.

Estam interessats en un intercanvi cultural amb persones i institucions dels Països Catalans que desitgin informar-nos sobre el passat i el present del dits països i estiguin interessats en qüestions vinculades a l'Argentina. Escriviu-nos a: Baigorria 1337 .200 Rosario-Argentina.

Acció Cultural del País Valencià i el Bloc Jaume I ja és a Internet. Si voleu intercanviar propostes d'acció i lluita, o informar d'activitats, etc., podeu connectar: ACPV @vlc.servicom-es

Vos recomanem boicotejar les ONG's espanyoles AGNUR Espanya, Médicos del Mundo i Unicef amb els bancs espanyols Central Hispano i Banco de Santander que els donen suport.

Subscripcions gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. "El Llaüt de Xàbia" - Apartat 53-Xàbia 03730 Patrocinat pel Magnífic Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalus. Podeu adreçar-vos a: LLENGUA (Ensenyans a Dittansia de la Yenwa Andalusia) P. Pedro Romana, 1-4-2-14007 Còrdova.

Si ques recibir el Puxa Asturias en to casa, y de baldre, sólo tienes qu'enviar la direicion a: Endecha Astur-Puxa. Cai Llangreu, 10, 2^a-Xixon 33206-Asturies.

La meua col·lecció té 20.000 adhesius polítics. Faig exposicions. Crec persones que hem facin arribar enganxines de l'Esquerra Revolucionària. Paniello. Apartat 139-22400 Monsó-Osca.

"El Full" és una publicació interna de l'Associació Roca i Ferreres. Si voleu rebre'l gratuïtament comuniqueu-nos el vostre nom i adreça: Apartat de correus 9247, 08080 Barcelona.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet: <http://www.estelnet.com/lluïta>.

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacionals catalans: C. S. C * 93 4541188.

Ofertim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Apt. de Correus 1.022. 12995 Castelló. Tlf. (964) 207607.

Els Castellans de Mallorca, necessitem gent!! Si t'agrada passar-ho bé. Si vols tenir nous amics sans i saludables. Si t'agrada fer pinya amb un projecte nou: Feste Casteller!! Vine a veure'ns!! Assagem els dissabtes a l'Escola d'Adults son Canals. Carrer son Canals, 10. Telèfon 452414, Isidre.

Pintors, escultors, fotògrafs, etc., interessats en exposar les seves obres, així com gent interessada en comprar o simplement en visitar l'exposició del moment, podeu passar pel Cafè es Museu. Carrer Guillem Timoner, 10-Felanitx.

A tots els menorquins que lluiten per l'alliberament i reunificació nacional, si voleu rebre infor-

Motos
Salom

Jeroni Pou, 9 • Tel. 468136
Tomàs Forteza, 24 • 462686

mació sobre el Partit per la Independència (PI) i de la seva branca juvenil. Joves independentistes dels Països Catalans. Escriviu a: Maür-Ruben Vinent. Carrer dels Frares, 49. Cat-07701 Maó. Menorca.

Animo a tots els independentistes de ls Illes i de la resta dels Països Catalans que solen anar a les festes de Menorca per l'estiu a que ajudin, a més de beure pomada, a fomentar la consciència nacional. Porteu tots el mocador independentista al coll.

Grup folclòric sense gaire pretensions cerca sonadors i sonadores, cantaires i gent engrescada per seguir fent coses. Actuem alguna vegada, no guanyam gaire, però ens ho passam d'allò més bé. Ens reunim els dimecres a les 20'30 al Rafal Vell (Antiga escola). Som gent acollidora. Trucau al 971 505374

Els nacionalistes interessats per un sistema d'intercanvi cultural i turisme alternatiu per a nacions sense estat, podeu informar-vos a: Turisme Alternatiu: Bústia Postal 1.171 Castelló 12005. Es tracta d'un sistema de llarga trajectòria provada arreu del món, molt adaptable i econòmic.

Les persones interessades en les activitats de les Associacions i clubs UNESCO poden adreçar-se a la Federació Catalana de la Unesco: Mallorca, 207-08036 Barcelona. Tlf. 932534367.

Necessitam persones amb idees i ganes de tirar endavant la nostra llengua i la nostra cultura. Associació la Brúxola. Tlf. 93 4353323.

Coleccionau Fanzines? Voleu saber que fan els/les independentistes del Tarragonès? Subscribiu-vos al Butlletí del Col·lectiu independentista "El Timbaler de Bruc". Per 600 peles el rebreu cada dos mesos durant un any. Bústia Postal, 7- 43893 Altafulla.

Si us interessen les llengües minoritzades de més a prop, adreçeuvos a: **Llengües Vives**. Bústia Postal 5224/08008 Barcelona.

BORSA DEL
MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, véngui i en parlem. Agència oficial Renault. Tel. 413867. Son Ferriol.

Comparia cotxe molt econòmic al contat. Tlf. 121123.

Venc Harley Davidson Heritatge Softail Clàssic. Modelo 95 matrícula IB 1995 BY. Tlf. 971820717.

VENDES

Venc piano marca TLEYEL, un quart de coa, en bones condicions. Mig milió de pessetes. Tlf. 939 373 151.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom.....DNI.....

Cognoms.....Tel. ....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
L'ESTEL. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

RECORDA
Quan hakis llegit aquest
periòdic, si no en fas la
col·lecció, regala'l a un amic,
veí o parent
EL PAÍS HO NECESSITA

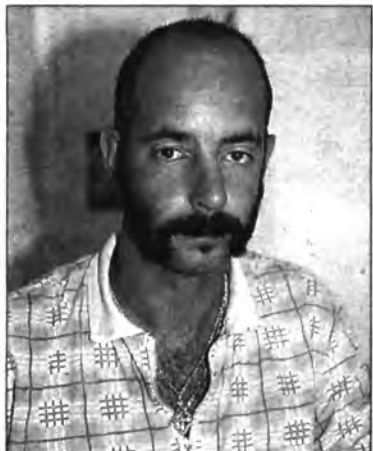

DOMINI CULTURAL Enric Ruiz

En Jaume Pou de Sant Jordi, a qui veiem amb els seus nets Jeroni i Jaume, va obrir l'any 1968 l'Hostal Poroca a s'Arenal de Mallorca. Són 30 places que s'omplen de particulars, això és, prescindint de les agències de viatges.

Fa 3 anys que el doctor Cor van der Hoeck d'Holanda, va obrir el Centre Mèdic Holanda al carrer de Joaquín Verdager de s'Arenal de Mallorca.

Fa 3 anys que en Lluís Mª Segura de s'Arenal regenta el Taller-botiga Balear d'Instal·lacions i Manteniments Informàtics, en Lluís té el Servei Oficial Tècnic de la marca EPSON. El trobareu al carrer de Manacor de Ciutat, just davant el Bingo Rosales.

Fa un mes que el matrimoni Ordonyes-Valenzuela des Coll d'en Rabassa, regenta el Restaurant Delfín Dorado a Badia Gran. Despatxen menús a 800 ptes., a la carta se menja per unes 2.000 ptes.

Sopar independentistes a Petra: Cathy Sweeney

Irlandesa de Derry i catalana de Mallorca, na Cathy Sweeney, que es va instal·lar en aquesta segona illa fa ara vint-i-nou anys i que és prou coneguda per la seva intervenció en la "construcció" de la Universitat de les Illes Balears, ens va il·lustrar en aquesta ocasió sobre l'acord de pau Dublín-Belfast-Londres.

L'"Agreement" del 98 ha arribat després de nombrosos intents fracassats, tant al llarg de la dècada dels 70 com la dels 80, especialment per l'oposició dels Unionistes (Protestants) que no acceptaven de cap manera la possibilitat d'una entesa Londres-Dublín sobre el futur de l'Irlanda ocupada; el boicot unionista a les negociacions més destacat fou el 1985. Finalment, a l'actual acord s'hi ha arribat després de l'acceptació pels Unionistes i els Catòlics (Republicans) de punts essencials com el consens de la majoria, la celebració d'una conferència intergovernamental, la transferència de competències i la cooperació Dublín-Londres, entre moltes altres.

L'acord del Divendres Sant d'enguany (na Cathy utilitza el calendari catòlic amb la naturalitat i la fluïdesa de qui s'ha educat en un context social en què la religió és la nació —permeteu-me el doblatge de "la meua llengua és la meua nació" de Nadal Batle) es caracteritza pel predomini de l'ex-

pressió "bona fe", una bona voluntat expressada en el suport del 94,4% del territori lliure d'Irlanda i del 71,1% dels habitants de la zona de l'illa sota ocupació anglesa. Com s'havia acordat, els resultats a la "zona de guerra" s'han fet públics com a dades globals, sense precisar els percentatges per barris o per circumscripcions, no fos cosa que qualcú pogués defensar encara l'existència d'un nòdul anglès contrari als acords i per tant lliure de la seva aplicació.

L'"Agreement" deixa oberta la porta a la reunificació del territori d'Irlanda, tenint en compte que aquesta decisió, com totes les altres decisions importants, s'haurà de fer amb el consens paral·lel d'unionistes i catòlics; en principi, legítima la constitució d'un Estat independent per a la denominada Irlanda del Nord. L'acord preveu la revisió dels procediments seguits per la policia i la justícia angleses i també contempla l'alliberament dels

presoners i el lliurament de les armes.

Ara bé, darrere hi ha més de 3.000 morts en trenta anys de guerra, 10.000 bombes, 10 morts en vaga de fam, 35.000 incidents amb armes, etc.

COL·LOQUI

Llarg i interessantíssim. El tema i la capacitat de comunicació de na Cathy Sweeney feren durar la vetlada fins a la una de la matinada. D'entre els diferents aspectes tractats, n'oferim una breu selecció:

L'IRA és l'IRA. Al marge de les diferències entre els moderats i els radicals, la solidaritat prima per damunt de les diferències internes; és allò que en psicologia social s'ha anomenat "familisme amorat": els nostres són dels nostres, passi el que passi.

El component racional aconsella votar a favor de l'acord, desitjar amb "bona fe" la pau i la convivència pacífica entre catòlics i protestants, emperò el

vessant emocional no pot oblidar 30 anys de guerra.

Els catòlics (val a dir les catòliques) tenen unes taxes de reproducció de l'espècie molt més elevades que les protestants, per la qual cosa el futur pot presentar una situació demogràfica que possibiliti la independència i la unificació de tota Irlanda. L'acudit de moda conta que ara la lluita es farà amb una urna a una mà i un "Dodotis" a l'altra. Això trenca amb el disseny que els anglesos feren de l'Ulster, amb una relació de dos anglesos per cada irlandès en un principi, amb la finalitat d'assegurar-ne el domini.

No cal oblidar la importància del lobby irlandès als Estats Units de Nord-Amèrica, on uns trenta-cinc milions de ciutadans es reclamen descendents de fills d'Irlanda. Clinton i Adams (& McGuinness) no coincideixen accidentalment a fer una pinta.

A les negociacions sempre apareix darrere Adams la figura de McGuinness, l'home de l'IRA, la qual cosa assegura l'acord polític militar per part dels catòlics.

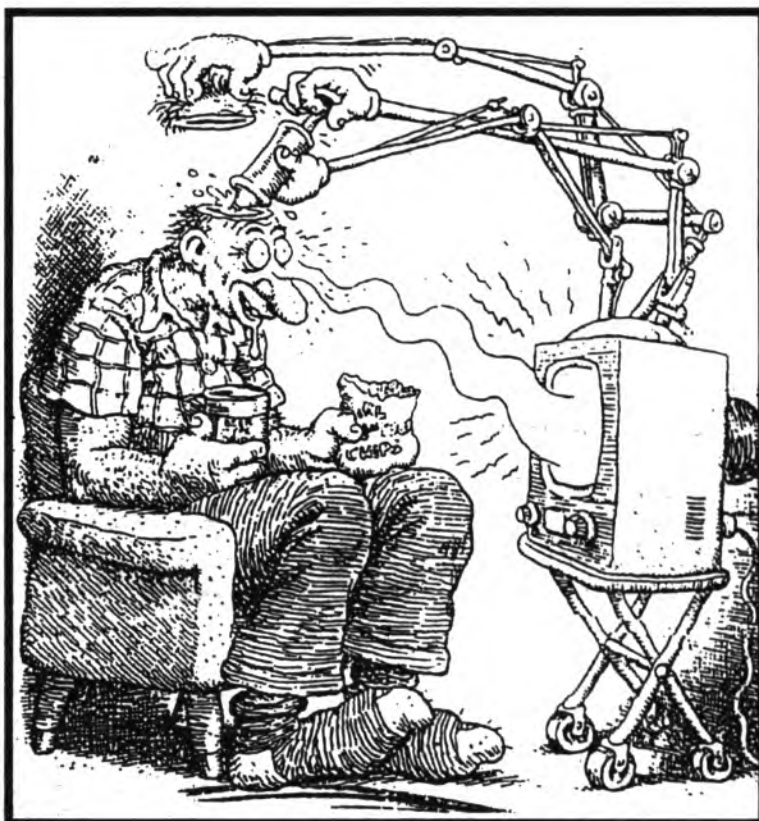
POST SCRIPTUM

Diuen que les comparacions són detestables, però ningú no pot negar que en principi el cas d'Irlanda té certes semblances amb el cas d'Euskadi, i menys amb Catalunya per motius obvis. Que Arzallus acceptàs retornar als espanyols la seva autonomia a canvi d'un Agreement com el de l'Ulster no resulta gens estrany, com tampoc ho és que aquesta mateixa interpretació sorgís de la trobada d'una delegació d'Esquerra Republicana amb una altra del Sinn Féin. Els irlandesos de l'Ulster tenen a les seves mans la independència de la zona ocupada i la possibilitat de la unitat nacional. Nosaltres no tenim ni una cosa ni l'altra.

MÉS INFORMACIÓ

<http://sinnfein.ie/election/97dail/cons.html>

<http://uts.cc.utexas.edu/~spounge/aprn/archive/releases/.>Ω

**LES AUTORITATS SANITÀRIES
NO ADVERTEIXEN QUE VEURE
LA TELEVISIÓ PERJUDICA
SERIOSAMENT LA SALUT**

Memorable ridícul mundial de l'Espanya imperial

Els nazis que van amb banderes espanyoles amb la gallina imperial, la creu celta, la creu de ferro i la creu gamada, són fauna protegida a l'Imperi espanyol.

Ja sabem que l'Espanya franquista fou refugi de nazis a canvi d'or dels queixals dels jueus que aquests **pobrets refugiats** gasejaven. Alguns insignes franquistes i postfranquistes llueixen joies amb or de dubtosa procedència, ja ho sabem. També que Fungairiño, el superjutge del PP, es nega a extraditar neonazis a Àustria, mentre Madrid reclamava als etarres a Bèlgica, tot molt **typical Spanish** (les TV, còmplices de l'Imperi neonazi espanyol, callaven i callen com a putes).

Entre tots aquests grupúsculs de brètols nazis infiltrats entre els eixelebrats fanàtics d'equips de futbol, els **Ultra Sur** són els més famosos, subvencionats i protegits. Però darrerament van de mal a borràs: en poques setmanes han estat multats 4 vegades per usar simbologia nazi. Ja era

hora! Gràcies a la FIFA, perquè a Madrid la simbologia nazi sols són amables detalls de tota la vida de la **fauna protegida** del seu **Generalísimo**.

Si a Alemanya van detenir

sia de Dortmund fou senzillament genial. Aquella colla de goril·les i mandrilleny del zoològic botant com energúmens amb banderoles espanyoles amb la cotorra imperial (que ben bé podria ser

pectadors arreu del món.

Després, encara, més d'una hora de desastre organitzatiu i incompetència **typical Spanish**: El Real Madrid i Espanya amb el cul a l'aire, fent el ridícul davant el món sencer. Memorable, i sensacional. Gràcies!

Qui cria corbs... I el Real Madrid, subvencionat en el passat (sols en el passat?) amb els fons reservats d'Interior, els mateixos que usaren amb el GAL, ha engreixat aquests animalots dels **Ultra Sur**, i els ha donat ales i impunitat. Amb el pecat, la penitència, perquè adins l'Imperi espanyol estan consentits, però fora, en Europa, aquesta mena de bestieses cavernàries no són pas homologables, i sí són sancionables.

Canya als **Ultra Sur** i a tots els naziespanyols que embruten els camps de futbol! Exigim que siguin multats i que siguin dissolts. Denunciem-los. Arruix dobermans! Ω

Jaume Talaferro

El franquisme, precursor immediat dels famosos televisivament **Ultra Sur**, espècie protegida a Madrid

Ultra Sur per actes que a Madrid són aplaudits (salutacions nazis, etc.), la famosa caiguda de la porteria al Bernabeu contra el Borús-

l'ABC o Anson) fins fer tombar la porteria: tot el clavegueram hispànic com a **xou** en directe vist per cents de milions de teles-

Fa 3 anys que el matrimoni Sanlun-go-Sanchez va obrir l'**Hidrogarden Bazar** Badia Gran. És una botiga de 100, molt visitada pels compradors del poble.

És l'amo del **Restaurant António**, un lloc emblemàtic al Born de Ciutat de Mallorca.

El grup musical manacorí **Oculs** va presentar a Ciutat de Mallorca el seu àlbum *petites coses*, un elepé sensacional que reuneix onze cançons que necessàriament haurà d'ésser escoltat en directe. Aquest estiu, els oculs fan una gira arreu dels Països Catalans, de manera que no serà difícil fer-no.

Montserrat Minobis sancionada!

La coneguda periodista Montserrat Minobis ha estat sancionada per la directora de la Ràdio "Nacional" (de quina nació?) a Barcelona; tot seguit us oferim el text de protesta per aquest fet que ha redactat l'Associació de Dones Periodistes de Catalunya

Sra. Ana Mª Bordas
Directora de Radio Nacional

Barcelona
Distingida Sra.,

En relació a la sanció encoberta a Montserrat Minobis (primer d'una setmana i ara indefinida), l'Associació de Dones Periodistes de Catalunya considera amb sorpresa i consternació la desproporció entre el fet i la represàlia.

L'Associació de Dones Periodistes de Catalunya, de la qual Montserrat Minobis és presidenta per elecció democràtica, entén que la nostra companya és una Professional que al llarg de molts anys ha demostrat la seva dedicació i capacitat a la ràdio, per això ens dol l'actitud de la direcció de Radio Nacional, del tot desproporcionada al tractar-se d'un programa d'humor.

Entenem que convindria

reconduir les coses entre la direcció de Radio Nacional i Montserrat Minobis. La nostra Associació lamenta profundament que sigui precisament una dona la que ha aplicat la mesura sancionadora.

Fets d'aquest caire són lamentables perquè denoten una visió molt esquivada del que s'entén per llibertat d'expressió. Reiterem que es tractava d'un espai d'humor i que en cap moment no es va esmentar ningú. Precisament en els espais d'entreteniment, el marge per a la llibertat d'expressió és més ampli. Pensem que fets d'aquesta mena contribueixen a crear més confusió en l'opinió pública.

Per tot plegat reclamem el retorn a les tasques habituals de la nostra companya

Montserrat Minobis i ens oferim per llimar els mals entesos, per tal que no es confongui la llibertat d'expressió amb un abús d'autoritat. Ω

Junta de l'Associació de Dones Periodistes de Catalunya

Barcelona, 2 de juny de 1998

ADPC

E-Mail: adpc@adpc.org Web:

<http://www.adpc.org>

Obres d'ampliació del cementeri

En una visita efectuada al cementeri municipal, divendres dia 12 dels corrents, els regidors del PSM-Nacionalistes de Mallorca a l'Ajuntament de Palma hi hem pogut comprovar algunes actuacions que consideram preocupants i que poden arribar a causar una certa inquietud entre la ciutadania:

1- El lliit del torrent de sa Riera, a l'altura del cementeri de Son Tril·lo, fa pena de brut que està: aigües brutes embassades, deixalles abandonades, males herbes crescudes, restes d'obres deixades, etc. etc.

RECLAMAM LA NETEJA IMMEDIATA I A FONS DEL TORRENT DE SA RIERA.

2- Les obres d'ampliació del cementeri cap a la finca de Son Valentí fan la impressió d'estar aturades. Només hi hem pogut veure un home-net tot sol que feia com qui hi fa feina.

RECLAMAM QUE ES COMPLEIXI EL CONTRACTE DE LES OBRES D'AMPLIACIÓ DEL CEMENTERI, DE MANERA QUE AQUESTES QUEDIN EN LLESTIDES EN ELS TERMINIS PRE-FIXATS.

3- Mentre a la finca de Son Valentí sembla que les obres d'ampliació estan aturades, a l'interior del cementeri de Son Tril·lo hi ha una empresa barcelonina que treballa a escarada en la construcció de tombes. N'hi ha un grapat de desenes ja

fetes i sembla que se n'hi han de fer moltes més. Hi

esdevenen espectaculars els nombrosos motlles metàl·lics que s'hi estan emprant, per conformar les sepultures de ciment. No se'ns ha sabut donar cap aclariment sobre la propietat d'aquestes tombes ni sobre l'empresa constructora. Se'ns ha remès a un guardià (que no hem trobat per enlloc).

RECLAMAM UNA EXPLICACIÓ SOBRE LA CONSTRUCCIÓ DE TOMBES QUE S'ESTÀ FENT AL CEMENTERI DE SON TRIL·LO I SOBRE EL RITME DIFERENT QUE HEM DETECTAT QUE HI HA ENTRE AQUESTES OBRES I LES DE L'AMPLIACIÓ CAP A SON VALENTÍ.

4- Aquesta empresa barcelonina està construint totes aquestes tombes, justament al poc espai verd que hi havia dins la part més nova del cementeri municipal. Això comporta la desaparició total dels jardins, arbres i plantes que embellien l'entorn.

RECLAMAM EL MANTENIMENT D'ESPAYS VERDS A L'INTERIOR DEL CEMENTERI MUNICIPAL, ENS OPOSAM A LA SEVA DESAPARICIÓ I EXIGIM QUE HI SUGUIN REPOSATS. Ω

Ciutat, 12 de juny de 1998.

Sgt.: Cecili Buele i Ramis Regidor

L'oncle Tom

MIGUEL ÀNGEL RODRÍGUEZ I
FERNÁNDEZ

L'amo agafà Tom i el vestí bé, lo alimentà bé i fins i tot li donà una miqueta d'educació -una miqueta d'educació-; li donà una levita i un capell alt i féu que tots els esclaus el miraren amb respecte. Alhe-sores utilitzà Tom per a controlar-los. La mateixa estratègia que s'emprava en aquells temps la està usant avui el mateix home blanc. Agafa a un dit negre, i el fa prominent, li dona una estatura, li fa publicitat, el converteix en una celebritat. I llavors aquest esdevé portaveu dels negres i líder negre (...). El mètode que utilitza el blanc, com utilitza als "peixosC grossos" o líders negres contra la revolució dels negres. No són part de la revolució dels negres. Són utilitzats contra la revolució dels negres.

Malcolm X. Detroit, 10 de novembre de 1963.

L'Estat espanyol agafà als botiflers i els va vestí bé, els alimentà bé i fins i tot els donà una miqueta d'educació -una miqueta d'educació-; els donà una levita i un capell alt i féu que tots els esclaus els miraren amb respecte. Alhe-sores utilitzà als botiflers per a controlar-los. La mateixa estratègia que s'emprava en aquells temps la està usant avui el mateix espanyol. Agafa a un dit català, el fa prominent, li dona una estatura, li fa publicitat, el converteix en una celebritat. I llavors aquest esdevé portaveu dels catalans i líder català (...). El mètode que utilitza l'espanyol, com utilitza als "peixos grossos" o líders catalans contra la revolució dels catalans. No són part de la revolució dels catalans. Són utilitzats contra la revolució dels catalans.

Els mitjans de manipulació espanyols crean constantment "líders" catalans, això sí, sempre que aquests s'espanyolitzin i jurin fidelitat a l'Estat opressor. El cas més recent és el de P.P. Borrell, nou "líder" del PsoE, un català *érgullós d'ésser espanyol*, segons les seves pròpies paraules. Però si aquest no és català, en realitat és un oncle Tom, un botifler, un renegat, un traïdor, un fill de la grandíssima Espanya!, i ara els mitjans de propaganda de l'Imperi, els mitjans de manipulació d'aquesta monarquia bananera, ens voldran fer creure que en P.P. Borrell és un gran català, *orgullós d'ésser espanyol*. Molts catalans

pensaran ara que és un magnífic polític que farà força bé a Catalunya, molts catalans pensaran que per a què ésser independents si els nostres polítics influeixen en la política estatal (els Borrell, Narcís Serra, Pujol, Joan Lerma, Piqué,...), pensaran que tota aquesta colla de "catalans" beneficiaran en alguna cosa Catalunya; estan equivocats, aquests són "líders" virtuals, prefabricats en les redaccions dels periòdics espanyols, prefabricats en els platons de les diferents televisions. Només són això, mentiders amb altaveus, que enganyen i roben als catalans. Tot plegat, uns fastigosos oncles Tom. Ω

La independència a casa nostra esdevé ben necessària i ben urgent de si ens convé o no a la gent d'Europa ens n'arriba una mostra

Una onada d'independentisme
S'ha aixecat per tot arreu,
Bo i deixant sentir llur veu
En contra de l'absolutisme.

Dins Catalunya, els catalans
Aspiren a la Independència
Lliurant-se de la influència,
De **benefactors** castellans.

Catalunya es part d'Espanya,
Ells no es cansen d'esmentar
Mentre s'obliden de recordar
Que el qui juga brut no guanya.
Perdent la pròpia pestanya
Si es que té motiu per jugar.

Tenim tot el dret a la Independència
Això ja ho sabem els catalans
Fins i tot els bisbes i els capellans
Ho asseguren amb tota contundència.

Contra això hi ha uns **patriotes**,
Tot fent la puta i la Ramoneta,
Més la qüestió és tan concreta
Que rauquen com si fossin granotes.

Ara, ¿què volen aquests catalans?
Que reclamen la seva independència.
¿Perquè els hem de donar audiència?
Ells no són com els lituans!
I si no la varen reclamar abans,
Ara els pertoca tenir molta paciència.

Tota la Identitat d'un poble,
No és pot compra ni vendre
Malgrat no voler-ho entendre
Aquells que creuen que és un moble.
Tant un armari o una calaixera,
O un estri que pugui ser emprat,
Per deixar-lo anar per un forat,
Dels **wàter**, o de l'aigüera.

O d'un llit, on poder jeure
Amb **meuca** o no de lloguer,
I després d'obtenir-en un plaer,

I de fer-nos pagar el beure
Portar els altres a creure,
Que Catalunya és un **femer**.

A Espanya tenim molta d'unitat
Es quelcom que voldríem veure,
Perquè mai arribarem a creure
Que aquest fet, sigui veritat.

No juguem amb la Constitució,
Ens diu n'Aznar, el President,
Si algú se'n fot, i de valent,
No és la gent de la nostra nació.

La Constitució és un contracte,
Que no inclou, un lligam etern,
Cosa pròpia, del temps modern,
Inclourà clàusula de retracta,
I no és competència del Govern,
Ser part i jutge en aquest acte.

Tota una Norma Constitucional,
En poc temps caduca i se mor,
I no la ressuscita ni el plor,
De qui la vol fresca i actual.

Una Constitució ja caducada,
La nostra Independència encotilla
I permet d'omplir-se l'armilla
A aquells que l'han aprovada.

Nostre Dret a ser Independents,
Està barrat per la Constitució,
Tal argument es fa a l'ocasió
Discutida en aquests moments
I pecaríem de ser poc valents,
Deixant de ser, tota una Nació.

Reflexió

**Aquell qui vulgui ser independent
Haurà de prendre molta paciència
Esperant que la Divina Providència
El deslligui de certa mala gent.Ω**

Jaume Alfons i Barceló de Barcelona

Mammon d'Hispania

Escarbat merdisser d'estepa retardada
Que furgues, potolàs, en prat que no et pertany.
Conquistador de casta. Rapinyaire de raça
Que espolies amb urc la casa del veí.
L'odi t'infla el cervell, els pulmons i la llengua.
Un odi espès de segles que et corseca la sang.
El teu alè pudent vomita poti-potis
I et creus gran sacerdot del temps modern.
Croat cruel, raquític. Inquisidor eixorc.
Espanyador de portes, de vides i d'estirps.
Per més que xipollegis amb ploma barroera,

Que ordenis i que manis amb arrogant accent,
Mai no aturaràs l'embranchida de la mar,
El batec mil·lenari d'un camp que serà lliure
I tindrà rostre propi enmig dels camps del món,
Quan es desempallegui de l'esca que l'escanya,
Quan s'hagi alliberat dels bacons i d'Espanya.

(de la Revista Lluita, sota la signatura de Carrasclet, dedicat a un tal Ramon de España, un individu que amb els seus insults, es comporta com un veritable ocupant de la nostra terra. Ω

Vida

Potser em deixin les paraules
o potser em deixeu vosaltres
o només els anys em posin
a mercè d'alguna onada,
a mercè d'alguna onada.
Mentre tot això m'arriba,
que a la força ha d'arribar-me,
potser tingui temps encara
de robar-li a la vida
i així omplir el meu bagatge.
Mentre tot això m'arriba... vida, vida!

Encara veig de vegades,
de vegades veig encara
els meus ulls d'infant que busquen,
més enllà del glaç del vidre,
un color a la tramuntana.
M'han dit les veus assenyades
que era inútil cansar-me;
però a mi un somni mai no em cansa,
i malgrat la meua barba
sóc infant en la mirada.
A vegades veig encara... vida, vida!

Si em faig vell en les paraules,
si em faig vell en les paraules
per favor tanqueu la porta
i fugiu de l'enyorança
d'una veu que ja s'apaga.
Que a mi no m'ha de fer pena,
que a mi no em farà cap pena
i aniré de branca en branca
per sentir allò que canten
nous ocells del meu paisatge.
Que a mi no em farà cap pena... vida,
vida!

Si la mort ve a buscar-me,
si la mort ve a buscar-me
té permís per entrar a casa,
però que sàpiga des d'ara
que mai no podré estimar-la.
I si amb ella he d'anar-me'n,
i si amb ella he d'anar-me'n
tot allò que de mi quedi,
siguin cucs o sigui cendra
o un acord del meu viatge,
vull que cantin aquest signe... vida, vida!

Potser em deixin les paraules
o potser em deixeu vosaltres
o només els anys em posin
a mercè d'alguna onada,
a mercè d'alguna onada.
Mentre tot això m'arriba... vida, vida!
Mentre tot això m'arriba... vida, vida!

Lletra i música: Lluís Llach.

Auca d'Ausiàs March (1397-1459) Gran poeta, cavaller, de la lírica el primer

1. Segons sembla és a Gandia
que Ausiàs nasqué un bon dia.
2. Potser sí o potser no,
diuen a Beniarjó.
3. Nebot i fill de poeta;
seguirà, fidel, la veta.
4. I és que amb uns parents així,
no tenia altre camí.
5. Per l'espasa i el destrer
ja me l'armen cavaller.
6. I comença l'aventura
militar amb l'armadura.
7. Al servei del rei Alfons
que per tot busca raons.
8. Contra Còrsega i Sardenya
els esforços seus empenya.
9. Al bell mig d'aquest incordi
coneix Jordi de sant Jordi.
10. Febrer, ploma vigatana,
i el marquès de Santillana.
11. Deixa Nàpols, i a Gandia
ve a buscar la poesia.
12. L'agraït rei d'Aragó
li atorga Beniarjó.
13. D'on m'han dit, i no ho dic jo,
que el que no és lladre és c...
14. L'alqueria de Vernissa,
on s'adormen A LA missa.
15. I també la de Pardines
on hi ha belles fadrines.
16. Aquests anys de joventut
a més d'un deixa banyut.
17. Amb el moros de Gandia
té conflictes nit i dia.
18. És el falconer del Rei
a qui presta el seu servei.
19. Que sovint ve de cacera
a València, a l'Albufera.
20. Ja madur, cap als quaranta,
una dona me l'encanta.
21. I al dit li posa l'anell.
És Isabel Martorell.
22. La germana d'en Janot
que va escriure aquell llibrot.
23. Del famós Tirant lo Blanch,
cavaller valent i franc.
24. Mes, pobreta, la Isabel
aviat se li'n va al cel.
25. Ausiàs, tossut, hi torna
i ara es casa amb Joana Escorna.
26. Mes tampoc va tenir sort;
pots llegir-ho a Cants de mort.
27. Se'ns en va a viure a València
on hi ha gent amb eloqüència.
28. Que aprecia son cantar,
com Bernat de Fenollar.
29. O Roís, Moreno i Roig,
que amb L'Espill ja feia el boig.
30. I és que més que flouesca
eren gent d'oliva i gresca.
31. Com contrasta l'Ausiàs,
el nostre home és tot un cas.
32. Ell se sent, Oh foll amor!
Cor ferit amb fletxa d'or.
33. Lluny dels tòpics no fingeix
i és sincer amb ell mateix.
34. Tot cercant la inspiració
en el més profund de jo.
35. Ens relata amb el seu cant
el neguit, viu i angoixant.
36. De la carn i el pensament
que vol acordar en la ment.
37. Cants d'amor són el recull
on explica aquest embull.
38. És patètic, obsessiu,
torturat i introspectiu.
39. Al Cant espiritual
es lamenta del seu mal.
40. Se sent sol, foll i abatut
i es consola en l'Absolut.
41. Era l'any cinquanta-nou
quan als versos va dir prou.
42. A València, a Sant Tomàs,
que va veure el seu traspàs.
43. I mireu com són les coses
no té fills de les esposes.
44. Sinó dels amors espars:
en total, cinc fills bastards.
45. A qui deixà en testament
els seus versos. Quin present!
46. Són escrits en català
d'aquells segles, i això fa.
47. De la musa valenciana
un lligam que ens agermana.
48. Els del nord amb els del sud,
ho diga o no l'Estatut.

Comunicats

L'Obra Cultural Balear organitza per el proper 29 de juliol al 5 d'agost una excursió a la ciutat catalana d'Alguer. Per a més informació Tlf. 971725254 <http://www.partal.com/ocb>.

La Mancomunitat de Municipis de la Vall d'Albaida amb la col·laboració de la Caixa d'estalvis d'Ontinyent i Edicions Bromera torna a convocar el Premi de Literatura Eròtica *La Vall d'Albaida*. Si desitjau més informació podeu adreçar-vos a la Mancomunitat de la Vall d'Albaida mitjansant el telèfon 962911532 o a l'adreça electronica mancovall@xpres.es

L'Ajuntament de Binissalem i D17 Edició convoquen la segona edició del Premi de Narrativa Bearn. Per a més informació podeu telefonar al 971870486 o al 971511343. Ω

1956 - 1996
40 ANYS DE TELEVISIÓ,
40 ANYS DE
MANIPULACIÓ.

**"SI NO ANEU AMB
COMPTE, ELS
MITJANS DE
COMUNICACIÓ, US
PORTARAN A
ODIAR ALS
OPRIMITS, I A
ESTIMAR ALS
OPRESSORS".**

Malcolm X

CAFÈ-BAR JIMMY JAZZ
Carrer del Clos, 53
08700 IGUALADA (Anoia)
Tel. (93) 803 34 26

CRONOLOGIA DE LA HISTÒRIA DE CATALUNYA PLENA (XXV)

La història que la Ministra Aguirre ens vol escapar, silenciar i segrestar

PER RICARD COLOM -TLF. 964 207607

1359: Edicte de Villers-Coteret: obligatorietat de la llengua francesa arreu l'Occitània ocupada.

Saló gòtic del Tinell a Barcelona: gran sala o cambra de paraments, bastida sota direcció d'en Guillem Carbonell a indicacions del comte-rei.

Barcelona té 38.000 habitants, i és una ciutat en decadència: ha perdut 12.000 habitants en 20 anys, sobretot per la Gran Pesta.

El rei encarrega a l'astrònom i metge Pere Gilbert les *Taules Astronòmiques del rei Pere el Cerimoniós*.

Els nobles exiliats castellans se n'entren dins Castella i derroten les tropes del Cruel a Araviana.

Els castellans prenen **Guardamar i Alacant**, i devasten la zona i, tot seguit, amb reforços navals genovesos i portuguesos...

7.1359: L'esquadra castellana ataca Barcelona, per primera vegada la marina de Castella penetra en aigües catalanes en so de guerra. L'atac palesa l'ascendent poder naval castellà i la possible decadència encetada per la marina catalana. L'atac castellà hi conta amb l'ajut genovès.

Tot seguit, els vaixells atacants ha de retirar-se, primer a Eivissa i, en fer acte de presència la flota catalana, devers llurs bases.

19 al 20.12.1359: Corts del principat a Cervera, on la Diputació, òrgan polític-administratiu delegat de les Corts Catalanes, abans de caràcter transitori, dóna ja origen a la **Generalitat (o Diputació General de Catalunya)**, de caràcter permanent. Els donatius de les Corts permeten finançar una anyada més la guerra. La Generalitat s'hi crea pels recels front als oficials reials a l'hora de

recaptar els generós donatius acordats per a ser cobrats per llurs o (**fochs**).

1359-1360: Els recursos normals de tributació a Barcelona baixen en una anyada del 84% al 56% dels ingressos pressupostaris.

El nou rei granadí, Muhammad VI, trenca l'aliança amb Castella i s'acosta a Catalunya.

L'infant Ferran i Enric de Trastàmara rivalitzen com a pretendents a la Corona castellana.

Fogatge al Principat: més de 380.000 habitants (475.000 el 1347).

1359-1361: La ciutat de València té uns 26.000 habitants. Els **fogatges** són fets per a pagar els subsidis de guerra per famílies.

1359-1366: Segueix el declivi demogràfic al Principat: perd més d'un 12% en pocs anys (de 380.000 a 340.000 hab).

1360: El Cruel derrota els nobles exiliats i els aragonesos a Nàjera (La Rioja).

El cadí de Xàtiva i un jueu barceloní fan de torsimanys i treballen unes capitulacions pel rescat d'un visir de Fes: *scientes loqui et intelligere ad nodum cathalanorum et eciam algaraviem et linguam*.

Ca 1360: L'elecció dels consellers forans esdevé competència exclusiva dels jurats i del consell de cada vila forana, a Mallorca.

Tardor. 1360: Els pagaments del Gran i General Consell de Mallorca no acompleixen els terminis i el governador ha d'empresonar jurats i prohoms mallorquins.

12.12.1360: La reina Elionor de Sicília escriu al batle d'Elx, en Domènec Llull, i hi anomena **crístianesch** a la llengua catalana.

27.12.1360: Sentència arbitral del marquès de Montferrat per acabar amb la gue-

rra catalano-genovesa: L'Alguer per a Gènova, a canvi de Bonifàcio (Còrsega per a la Confederació). Els catalans ho troben molt perjudicial i cap de les dues parts no compleix la sentència.

d. 1360: Obres al claustre i campanar de la Seu Vella de Lleida, per Jaume Cascalls.

1360-1388: Girona perd un 30% de la població.

5.1361: Davant els múltiples problemes (revoltes i desercions per al Cruel, i problemes econòmics, enfrontaments dels exiliats i la guerra de Sardenya-Gènova per al Cerimoniós), accepten la mediació del legat pontifici Guillaume de la Jugie i signen la **Pau de Desa-Terrer**, segons la qual es retornen les places ocupades i els presoners han de ser alliberats.

1361: Cabrera encapçala una **facció antibel·licista**.

El comte-rei i el seu conseller Cabrera dipositen grans esperances en els termes d'aquesta pau i per defugir despeses, llicencien les tropes.

Cinctorres i El Forcall (Els Ports) són fortificats per ordre del rei, per si els castellans tornen.

La diplomàcia catalana ateny un nou èxit: la infanta Constança, filla del Cerimoniós, casa amb el rei (del Casal

de Barcelona, també) Frederic III de Sicília.

El 42% del pressupost de Barcelona va destinat a pagar interessos als prestadors.

1361-1362: Corts a Montsó: Prohibició d'importar teixits estrangers, mesura molt beneficosa per a l'Aragó. Derogada el 1364.

El Cruel, mentrestant, liquida l'oposició interior, i Muhammad VI -i així recupera l'aliança granadina-, i concerta pactes amb Portugal, Navarra i Anglaterra.

El Cerimoniós ha d'acomodar als nobles castellans per falta de diners, i és abandonat per Enric de Trastàmara a causa de les preferències del comte-rei per a l'infant Ferran per al tron castellà.

1361-1372: Neix la generació remença, futura protagonista de l'agitació pagesa durant els anys de gran mortaldats.

1361-1418: L'escultor d'origen grec Jordi de Déu o Jordi-Joan, esclau i deixeble de Jaume Cascalls, del qual és col·laborador i continuador, treballa a Lleida, Poblet, Tarragona i finalment a Barcelona.

1362: Neix Maria de Sicília, filla de Frederic III amb Constança, Frederic la nomena hereva universal.

El Cerimoniós mana

reforçar les muralles gironines.

Jaume IV, fill del desterrat rei de Mallorca, abandona el seu estat de presoner i Barcelona.

Rebrot de la Pesta Negra al camp mallorquí.

Inscripció rúnica a Kensington (Minnesota, EUA), autenticada pel Museu Nacional de Washinton (i descoberta el 1898 per Olaf Ohmen, també descobrí una tomba vikinga (vora el llac Nipigon, Ontario, Canadà) fa suposar que hi hagueren vikings a Nord America entre els segles X-XIV.

8.1362: Nova ambaixada catalana de Francesc de Perellós per fer la pau amb Gènova.

9.1362: El Cruel, amb una correlació de forces favorable i sabent que el Cerimoniós es troba sense tropes ni diners, recomença les hostilitats.

1 a 11-1362: els castellans prenen Calataiut, Magallón, Borja, Tarassona i Carinena. **Saragossa queda ara amenaçada** pel Cruel.

5.11.1362: Comencen **Corts generals a Montsó** per a demanar subsidis. El comte-rei fa una crida dramàtica pel perill castellà, però cada estament cerca els propis interessos. Ω

A favor d'una selecció nacional catalana

Aprofitant l'actual polèmica que hi ha sobre el tema de les Seleccions "autònòmiques" (com diuen els sectors espanyolistes i regionalistes), les JERC volem mostrar de nou el nostre **suport a les Seleccions Esportives Nacionals Catalanes** (de Salses a Guardamar i de Fraga fins a Maó).

Com a nació, els Països Catalans tenim dret a disposar d'una Selecció Nacional de Futbol i de qualsevol altre esport. **El fet d'estar lligats a uns estat jacobins i centralistes obliga als jugadors catalans a**

haver-se d'identificar internacionalment amb els colors de la bandera espanyola o francesa, quan realment s'haurien d'identificar amb la senyera catalana,

Des de les JERC donarem suport a qualsevol iniciativa a favor d'aquest tema, tot i que consideram que la **independència** política del nostre poble és l'**única solució** per poder viure en un país plenament normalitzat, no només a nivell cultural i lingüístic, sinó també a nivell esportiu. Ω

Mateu Mas. JERC. ILLES.

Judo Renshinkan: Tomeu Albertí guanya la medalla de bronze

L'Esportista del Club Renshinkan de Manacor Tomeu Albertí ha estat notícia. El passat cap de setmana aconseguí la medalla de bronze al Campionat Estatal de la Joventut celebrat a Madrid, en la categoria de 65 a 71 quilos, edat de 17 sub cadells. Aquest jove de 15 anys ha aconseguit el seu objectiu; medalla en aquest campionat, encara que la seva meta era la d'or, això no va poder ser. Després d'haver guanyat a València i a Navarra, s'enfrontà contra un gallec en un combat per a la final; empaten i els arbitres decideixen per dos vots a favor pel de Galícia. Després n'Albertí disputa el seu combat amb gran responsabilitat i venc per ippon al representant d'Aragó.

Els altres membres de l'equip Balear ho feren molt bé, afrontant el Campionat amb un bon nivell. La majoria superà la primera ronda sense problemes, com és el cas de na Virgínia Zapico, na Cristina Martínez, na Montserrat Serra i en Vicenç Tur d'Eivissa. Això sí, tan na Virgínia com na Cristina han agafat molt de coratge i confiança per a l'any que ve, que serà el segon en la categoria de cadell i l'oportunitat d'avançar un poc més en el Campionat de la Joventut.

Com a dada curiosa, ara que està de moda la 7^a, aquesta ha estat la 7ª medalla que el Club de Judo Renshinkan aconsegueix en fases finals a nivell estatal, mèrit mai aconseguit per cap altra club de la nostra Comunitat Autònoma. La primera va venir de la ma del calarajader Santi Espiritusanto, després de na Maria Francesca Artigues, la tercera de na Maria del Carme Fernandez, Jaume Gomila i en aquesta ocasió d'en Tomeu Albertí. Enhorabona a tots. **Redacció. Ω**

Les begudes saludables

Avui en dia està de moda menjar aliments ecològics, fugir dels additius alimentaris i de tot allò que sembli artificial, prendre herbes medicinals, i tantes i tantes coses que semblen naturals i saludables. Però normalment ens oblidem de deixar de banda d'altres coses que no són ni naturals ni saludables, com agafar el cotxe per anar molt a prop, fumar, i beure massa sovint begudes alcohòliques...

El cert és que en moltes malalties es recomana no fumar i moderar la ingesta d'alcohol: hipertensió, migranya, osteoporosis, infarts de miocardi i cerebrals, hipercolesterolemia, hepatitis, tumors cancerígens, insomni, impotència, ... L'alcohol és el responsable directe de la mort a Espanya, de 20.000 persones cada any. És el causant, a més a més, d'uns 13.000 accidents mortals l'any. El cost econòmic anual per serveis sanitaris i socials és de 661.000 milions de pessetes.

El nostre país és el sèptim consumidor d'alcohol del món i el quart d'Europa, amb una mitjana de 12 litres d'alcohol pur per càpita. (Dades publicades el passat mes de març de 1998 per l'Oficina Estadística Comunitària, Eurostat.)

Tot i la recomanació de la OMS de limitar la ingesta d'alcohol podem trobar estudis que assegurin que el consum moderat d'alcohol, entès com una quantitat no superior a 30 grams d'etanol per dia és bo. Aquests estudis asseguren que la cervesa pot reduir el risc de lesions coronàries, o que el vi pot afavorir la nostra visió, o que el whisky és bo pel potassi que porta, ... Són estudis publicats per entitats com "Centro de Información de la Cerveza y la Salud", o impartits en cursos com

"Aprenda a conocer el whisky con Chivas Regal"... Entitats i cursos amb noms tan curiosos com sospitosos...

Aquests tipus d'afirmacions són molt perilloses, un addicte a l'alcohol possiblement justificarà així la seva actitud, i incrementarà encara més el seu consum. De totes formes tots aquests suposats beneficis, i d'això sovint no se'n fa la mateixa publicitat, només són vàlids per a persones que no tenen problemes previs de lesions coronàries, de visió, etc., etc., etc. El que si està demostrat és que, en excés, produeix innumerables problemes tan físics, i abans n'hem vist alguns, com psíquics, tals com depressió, abandonament, desinterès per la vida i canvis de caràcter.

A Espanya hi ha censats 1.600.000 alcohòlics reconeguts, segons dades publicades per la Unitat de Toxicomania de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, de Barcelona, i del Servicio de Psiquiatria del Hospital Doce de Octubre, de Madrid. Encara avui en dia no se sap del cert si la dependència a l'alcohol pot tenir o no arrels genètiques.

No val la pena arriscar-se.

Si mai no has tingut cap problema, pot ser que no sigui necessari deixar de prendre una copeta de licor, un vas de vi, o una copa de cervesa ocasionalment, no fa falta arribar a ser tan radicals, però segur que si limitem el seu consum, el nostre cos i la nostra psique ens ho agrairà. Lamentablement alguns de nosaltres ja ens hem begut tot l'alcohol que el nostre cos podia admetre. Ω

Associació d'Alcohòlics Rehabilitats de Badalona

Països Catalans (IV)

Els referits a llocs i pobles de Catalunya, els podríem classificar en tres grups. Uns fan lloança dels seus productes, bellesa natural i virtuts o manera de ser dels seus habitants. D'altres es poden considerar neutres perquè no diuen res al seu favor, però tampoc cap cosa en contra. I, els que més, ridiculitzen alguna peculiaritat o fereixen la seva gent, encara que humorísticament, basat, quasi bé sempre, en antigues rivalitats dels pobles del veïnatge.

Barberà, qui ha fet avui, farà demà.

Barcelona és bona si la bossa sona, però tant si sona com si no sona, Barcelona

sempre és bona.

Barcelonins, pixapins.

Calafell, prop del Vendrell, i tan poc bonic com ell.

Callús, les velles al ball, les noies al fus.

Camprodon, la millor terra del món.

Cardedeu, els dentistes engreixeu.

Castellserà, si pots anar-hi avui, no esperis demà.

Cerdanyola, salta i vola.

Collsuspina, terra fina.

Com a Darnius, on els que no s'han mort, són vius. a

Com el burros de l'Urgell, que en veure la càrrega ja suen.

Com el llac de Banyoles, que no saben on neix ni per què serveix.

Com el pati del carall, on tot s'hi fa, menys ball.

Com el Vallés no hi ha res.

Com l'apotecari d'Olot, que, preu per preu, es prenien les medecines.

Cornudella de Montsant, amb olives van tirant.

Curridos de Polinyà, tres per aquí, quatre per allà.

D'Escornalbou a Scala-Dei, és un passeig fins per a un vell.

D'Olot, ni dona ni porc.

De Bassella, dona i vedella.

De Cardona, sal, dona i terra bona.

De Castellfollit, sortós el qui ha entrat i qui n'ha fugit.

De la Beguda, en surts de correguda.

De Polinyà a Sant Valerià, set serres s'han de passar.

De Ripoll, ni lloca ni poll.

De Sant Sadurní, les dones, el cava i el vi.

De Tordera, Cabrera i Esparreguera, Judes n'era. Ω

Taula d'Aram

En Ludwig WITTGENSTEIN. El carreró positivista (III)

EN JOAN QUETGLES, PROFESSOR DE FILOSOFIA

El Positivisme Lògic és un carreró sense sortida per que no té propostes de praxi, ni individual ni social. En darrer terme, com a resposta a un tema conflictiu, els positivistes ens remeten a la Ciència. Fan un discurs de Filosofia, on proposen substituir la Filosofia per la Ciència. És una declaració de renúncia a intervenir als esdeveniments del Món. En expressions d'En Wittgenstein, *Diari Secret*, "No depenguis del món exterior, i llavors no hauràs de témer allò que hi succeeixi.[...] És més fàcil ésser independent de les coses que de les persones. Però també s'ha de poder aconseguir això!", 4.11.1914. Són pensaments del jove Wittgenstein que manté ocults, que no publicarà mai, que no es planteja al seu discurs filosòfic oficial. Al front de guerra, anota emocions extremes com aquesta: "...i m'hauré de llevar la vida. He patit turments infernals. I, de totes maneres, tan seductora me resultava la imatge de la vida, que voldria tornar a viure. Solament prendré la metzina quan decididament vulgui enverinar-me", *Diari Secret*, 28.3.1916.

És la contradicció més violenta dels positivistes lògics. Per una banda, fan un discurs que elimina la Filosofia, però, alhora, cada un d'ells, personalment, desplega una praxi concreta. Hem d'entendre, per tant, que elaboren una filosofia personal privada que mantenen oculta.

Taula d'Aram: Nos'hi val remetre a la Ciència els infinits conflictes dels humans! A cada situació, davant cada conflicte l'individu es veu impel·lit a prendre una resolució immediata. Pot decidir inhibir-se, però, en qualsevol cas, ha de prendre una decisió.

En Wittgenstein assenyala els mals usos de llenguatge de la Metafísica i de l'Ètica. El

Positivisme repeteix una vegada i una altra la impossibilitat de la Metafísica com a Ciència. En matèria de religió es declaren agnòstics. Seguint a Hume, remeten els miracles a una investigació científica. Però, fetes les seves anàlisis, no tenen res a dir sobre les religions i les esglésies. La seva posició és de no bel·ligerància. Amb paraules de Wittgenstein, "...és un testimoni de la tendència de l'esperit humà que jo personalment no puc sinó respectar profundament i per res del món ridiculitzaria.", *Conferència sobre Ètica*, escrita al voltant de 1930.

Posem que les seves anàlisis de llenguatge siguin correctes. Posem que, al llarg de la Història, els filòsofs hagin fet una mal ús del llenguatge. Donem per suposada la inconsistència de la Teologia. **Feta l'anàlisi, els positivistes tanquen el cas, però, precisament, aquesta tanca és la tanca del carreró. El positivisme no diu - no vol dir - res sobre la significació històrica d'un moviment religiós, filosòfic, ideològic, cultural, etc. En Marx posa totes les filosofies i religions dins el mateix sac de l'alienació, però en tot moment argumenta i explica quina ha estat - i és - la funció de les ideologies. Interpreta el Cel dels cristians com un reflex ideal i invertit de l'infern real de les classes oprimides i dels esclaus dins l'Imperi Romà. El positivisme també fa un sol sac, però renuncia a fer una teoria que expliqui la gènesi i l'ocàs de les ideologies.**

En tot cas, el Positivisme ens remet a la Ciència, però la Ciència - les diverses ciències positives - no té al seu abast instruments per a decidir o orientar la praxi dels humans. Per posar un exemple, si demanen un informe a la Biologia sobre si un fetus humà de tres mesos és una persona o no, la resposta és: "és un embrió humà de

tres mesos". No pot dir res més (En aquest cas, sobre si l'avortament és lícit o no, la posició coherent d'un positivista lògic és l'abstenció).

Taula d'Aram. La Ciència dona informació sobre el Món, però no pot "valorar" el Món. El positivisme lògic cau ell mateix dins la trampa de la tautologia que tant critica. Fer valoracions sobre el Món no és una tasca científica, cert, però l'individu humà no solament fa valoracions, sinó que es veu obligat a fer-les. La contraposició entre Ciència i Ètica és un plantejament que ens duu a la paradoxa positivista: l'activitat humana ideal seria la inacció, l'immobilisme total.

Un altre dels grans pecats mortals del Positivisme rau en que estableix una perversa analogia entre la bonesa de la Ciència - que és quasi unànimement compartida - i la bonesa moral i intel·lectual dels homes de ciència. Com a conseqüència, l'hegemonia del "carreró" esdevé una llosa (Aquest és un tema que hauré de tractar en un altre escrit on intentaré mostrar quina és l'analogia perversa, i quins són els patiments inútils i contraproductius de la llosa positivista. Realment és una llosa que ens aixafa).

La ideologia derivada del Positivisme reforça els Poders establerts de tot tipus. El P. ofereix una mena de blindatge ideològic que justifica tota mena d'opressions i d'injustícies. En Wittgenstein és presentat com a model de savi positivista lògic; ell mateix es declara respectuós de les diverses corrents ètiques i religioses. Sí, ho hem de donar per suposat: de preclara intel·ligència, generós, no competitiu, tolerant, pacifista, interessat amb l'experiment socialista a Rússia... Però ell mateix es situa al carreró i haurà de patir la llosa positivista. Les contradiccions d'En Wittgenstein

de cas, s'escapola a Noruega amb un amic seu estimat.

Al liquidar la Filosofia, el Positivisme estimula l'atreviment dels científics (La major part dels científics accepten de molt bon grat els postulats positivistes). El matemàtic i el físic es troben moralment i intel·lectualment preparats per donar resposta a una diversitat de problemes del nostre temps. La perversió rau en que el matemàtic es considera autoritzat - és a dir, que és una autoritat - per aplicar la seva intel·ligència a àmbits que no són competència de les Matemàtiques. Greu error, per que ni tan sols l'ordenació dels estudis de Matemàtiques ha de ser competència dels matemàtics. La posició congruent seria fer veure que les ciències matemàtiques no tenen res a dir sobre els programes d'ensenyament de les matemàtiques. Ω

Antoni Bauzà, nascut el 21/09/77 a les 15 hores a Palma

Estimat Antoni, aquí va la teva carta.

La paraula que millor et podria definir seria analític, quasi be sempre dones massa voltes a tot i et preocupa l'opinió que els altres es facin de tu. La imatge és molt important i això és una idea que has heretat directament de la teva mare que ha suposat i segueix suposant un exemple a seguir, ella ha tingut molt a veure amb la teva formació i amb el teu geni.

Pot ser hauries d'aprendre a no preocupar-te tant per tot això que és extern. La teva vida va molt de cap a l'exterior i pot ser descuidis la part interior. La teva infància no ha estat massa feliç perquè t'has trobat amb una família diferent dels altres, sempre està clar és el teu punt de vista, probablement ets fill de pares que han estat separats o be el teu pare era fora.

Emocionalment ets molt susceptible i al temps ets també crític amb els altres, aquest esperit crític pot acabar, si no el controls, fent que t'emboliquis amb el que no t'importa.

No tens massa facilitat per demostrar els teus sentiments de tendresa con si n'estassis empagait i això et pot fer parèixer fred, lo que no és cert.

Els viatges a l'estranger seran freqüents dins la teva vida.

Les associacions no són gaire bé el teu punt fort i amb les associacions està inclosa la parella, la dificultat associativa es troba amb Mart dins la teva casa VII que està oposat a la Lluna dins la teva casa i això marca forts enfrontaments fins i tot de violència verbal, les dificultats associatives venen per tant amb el que fa les discussions que no sabràs controlar fins la segona part de la teva vida.

Com pare, amb els teus fills seràs seriós pot ser una mica massa estricte. Ω

L'ESTRELLA DE L'ESTEL

Estudi d'astrologia i tarot ★ Aurora Negre ★ Tel. 971205825 - 939008402

ARIES 21 Març a 20 Abril

Els teus plans avançaran tal i com està previst no et pots desesperar perquè els altres no fan via com tu. No és bon moment per els viatges i menys si són apressats, si no et queda mes remei que viatjar feus sense voler apurar massa el temps, amb més calma. La família pot ser motiu de preocupacions per diferències d'opinió. Si no tens feina aquest moment és important que tinguis preparat un currículum perquè es presentaran oportunitats inesperades.

Millors dies, 6,7,15

TAURO 21 Abril a 20 Maig

Saturn està dins el teu signe i això vol dir que no és temps de córrer, les coses s'hauran de fer poc a poc. La teva parella necessitarà la teva ajuda i la teva atenció més que mai lo que farà que mes endavant les relacions no massa consolidades si facin. Si no tens parella és molt probable que et trobis amb l'oportunitat de donar la mà a algú que més endavant to agrairà.

Amb l'assumpte dels doblers pot ser vegis que es comença a solucionar un tema que ve de molt endarrere.

Millors dies, 5,8,9

GEMINIS 21 Maig a 20 Juny

Aquests dies et trobaràs especialment actiu i amb ganes de fer moltes coses. Els assumptes de feina que tinguis començats floriran a la fi i podràs començar a veure progressos. Amb el que fa a l'amor la teva parella estarà distant, però sense rompre la relació, són uns dies de fredor. No es moment per prendre decisions de cap casta ni bodes ni separacions. Amb els doblers et serà necessari anar amb compte perquè estaràs especialment esplèndid i això et pot fer gastar més de la compte.

Millors dies, 1,2,11

CANCER 21 Juny a 20 Juliol

Mart el planeta de la professió entra al teu

signe i això farà que tinguis progressos amb la feina, et trobaràs especialment brillant i amb bons acudits. Si tens assumptes de doblers entremaliats aquests dies són molt bons per aclarir-los, amb general guanyaràs més doblers però és possible que també gastis de més. Pel que fa l'amor et sentiràs molt necessitat de llibertat i això et pot complicar el tema. Si no tens parella cerca algú que entengui la teva necessitat de llibertat.

Millors dies, 3,4,5

LEO 21 Juliol a 20 Agost

Si has de prendre alguna decisió econòmica es el moment de fer-ho abans de que acabem aquest mes, les compres i ventes de cases o propietats. És també convenient prendre les decisions dels canvis de feina però ves en compte d'alguns canvis que et poden oferir millores a curt termini perquè no són tot lo bones que te contarà. L'amor no té un bon moment aquests dies i pot ser lo millor és que facis canvis dins tu mateix abans de donar culpes als altres. Si no tens parella es demorarà una mica més.

Millors dies, 6,7,15

VIRGO 21 Agost a 20 Setembre

No et trobaràs massa bé aquests dies pel que fa a les relacions socials i el teu entorn pareixerà que es faci enfora, tot es qüestió de tenir paciència i tot haurà tornat al seu lloc amb pocs dies. Aprofita per centrar-te amb els objectius personals. Són molt bons dies per fer plans de viatges a l'estranger. La feina no te res a veure amb la societat i el moment és bo tant per lo nou com per lo que ja és aquí. La parella si la tens no tendrà problemes però si no la tens no es moment per formar-la.

Millors dies, 3,8,9

LIBRA 21 Setembre a 20 Octubre

Les relacions amb germans i veïns se fan complicades aquest dies. Amb els doblers

haureu de parar atenció i amb lo que compreu o be amb lo que vengueu, també serà necessari que esteu molt pendents de la feina, tot allò que sempre vos sortia bé sense mirar-lo massa ara necessitarà la vostra atenció. És possible que amb els doblers tingueu ajuda d'algú, un amic o un familiar. Són uns bons dies amb la parella que més a més vos ajudarà amb tot i per tot.

Millors dies, 1,2,11

ESCORPI 21 Octubre a 20 Novembre

És molt possible que aquests dies se presenti l'oportunitat de fer un viatge a l'estranger per altra banda no és moment per les mudances. Si no tens feina són bons dies per poder trobar-ne perquè estàs molt més obert que de costum. La salut serà bona però no sempre ho serà el bon humor. Amb el que fa a l'amor et sentiràs especialment animat i amb ganes de viure intensament i això et farà estar de lo més enamorat, tan si tens parella, con si no la tens.

Millors dies, 3,5,13

SAGITARI 21 Novembre a 20 Desembre

El teu regent Júpiter està retrogradat, i això vol dir que no és temps perquè vulguis imposar la teva voluntat ni gaudir de massa independència, aquests dies i fins i tot més endavant hauràs d'aprendre a pactar. Ser prudent amb el que faci els doblers o be la casa. L'amor té uns dies meravellosos i molt animats que voldràs viure casi bé com unes nocces. Si no tens parella la pots trobar dintre un centre d'amistats o cultural.

Millors dies, 6,7,15

CAPRICORNI 21 Desembre a 20 Gener

Pot ser sigui necessari anar al dentista. Si cerques feina és menester que et moguis

molt aquests dies que tens bones oportunitats però que no vendran soles. Si ja la tens no és bon moment per fer cap canvi i pot ser si per gaudir d'uns dies de vacances. No són bons dies per fer compres de coses importants com casa, cotxe o res semblant. Pel que fa l'amor si no tens parella et pots trobar amb una apassionada història d'amor perquè tu també estàs especialment apassionat. Si la tens serà tot molt de mel i sucre.

Millors dies, 3,8,12, 21

AQUARI Gener a 20 Febrer

Pera vosaltres aquests dies són molt delicats per l'amor si teniu parella vos trobareu amb que cadascú voldrà fer el seu camí i vos faltará cooperació només conversant molt seriosament i sense imposicions vos pot solventar l'assumpte. Si no teniu parella vos fareu envolta dels amics perquè vos fixareu amb algú que pot tenir a veure amb el voltant de la feina, pot ser també que trobeu algú enamorat de temps enrera. Amb el que fa a la feina anireu un poc aclaparats però tot se resoldrà de bones maneres. Faceu atenció a no gastar de més.

Millors dies, 1,2,11

PISCIS 21 Febrer a 20 Març

No és convenient que aquests dies tinguis cap mena de discussió amb cap persona d'autoritat superior o be amb els pares. Tot això que tu voldries aclarir s'aclarirà sol més endavant. Són dies de deixar-te dur per la corrent sense fer-li massa el contrari, tan amb la feina com amb les relacions socials i fins i tot les personals. Pot ser si tens parella pensis que no saps massa bé quins són els teus sentiments si l'estimes de debò o si tot ha passat, pensa que tot és conseqüència dels dies que passes i que tot haurà canviat més endavant, així que no decideixis res de res.

Millors dies, 5,6,14

Per aquells de vosaltres que desitjeu que la vostra carta es publiqui al nostre periòdic podeu omplir la papereta i enviar-la a:

L'ESTEL. Apartat 124-07600-s'Arenal de Mallorca

NOM.....

DATA DE NAIXEMENT .....

LLOC DE NAIXEMENT .....

HORA DE NAIXEMENT ..... (aclariu si es abans o passat el mig dia)

En el Centenari d'En Garcia Lorca

PER CLIMENT GARAU DE LLUCMAJOR. Tlf. 971 66 53 36

Dia cinc de juny se fa
De un home, se recordança
De ell sa fama brillava
La volgueren apagar.
Avui volem recordar
Lluità a s'intel·ligència,
Aquell que fes reverència,
L'havien de respectar.
En Garcia Lorca era,
Un home molt distingit
De ell en treien profit,
Tocava tota sa tecla.
En sa seva gran manera,
Moltes facultats mostrà,
De comèdies en deixà,
Poemes de gran solera.
En vida va demostrar,
Els sebres que posseïa,
Amb els savis, feia lliga,
Per poder-se inspirar.
Tothom pogué apreciar,
Sa elevada cultura,
Amb sa expressió més pura,
S'atenció, feia cridar.
Dins el món se divulgà,

El nom de tal personatge,
Que en tot se destacava,
El seu sebre, demostrar.
Dins sa cultura es tirà,
Amb música i poesia,
Tot això dominaria,
Li brillava un dolç parlar.
Sa justícia defensà,
I també sa llibertat,
Deia: "s'home que ha nat,
Se pugui desenvolupar".
Aquest va ser el seu pensar,
En públic ho pregonava,
Pena de mort s'apuntava,
Cosa que ell va ignorar.
Es divuit de juliol,
De mil nou cent trenta sis,
Sense cap classe d'avís,
Sa maldat va apagar es sol.
Dins Espanya a tot redol,
Sa ordre que se donà,
Tots els esquerrans matar,
Sense donar-los consol.
Exèrcit i falangistes,
Es clero i es capital,

Varen rompre es dogal
Perseguint els grans artistes.
Que no descuidassin pistes,
dels de diferent color,
A n'és roig, afusellar-lo,
I des seu cos, fer-ne miques.
Així se feu sa campanya,
A dins de molt gros redol,
Per tot se vestí de dol,
De sa gent que se matava.
Aquell més llest se cercava,
Per tancar-li es camí.
El nom de Garcia Lorca,
S'havia fet popular,
El diari ho publicà,
Sa seva obre es tengué en compte.
Això era gran deshonra,
Pel règim que havia entrat,
Ell seria castigat,
El seu color-mos afronta.
I s'orde que se donà,
Que seria castigat,
Pels guàrdies afusellat,
Per sa llestesa llevar.

Aquesta ordre se signà,
I a cercar-lo anirien,
Els Guàrdies Civils serien,
Per se feina executar.
A dins espès olivar,
De sa rica Andalusia,
Allà se'l traginaria
I fermes, el feren posar.
De dret no es pogué aguantar,
Tot el seu cor tremolava,
El seu cos se foradava,
Sang vermella li brollà.
Asullà estès quedà
Tot vessant la seva sang,
Com un home malobrant,
A ell se'l considerà.
I s'obra que va deixar,
Per sa cultura enriquí,
Ara és com un bell jardí,
Que el seu aroma escampà.
Que jutgi, el qui te honra,
S'obra que en Franco va fe,
De tot contrari es desfè,
De una o d'altra forma.
Sa destrucció fou sa norma,
Tant de cases, com d'humà,
Però Déu el castigà,
Escorxat amb tot desordre. Ω

ES GALL

Jaume Mates: Vida i Miracles -XI-

Matas, rialla viperina
i prenys de verí ocult...
Quan li surt bava felina,
t'escup i te contamina
amb el virus de l'insult.

Dels filòlegs les imatges
empastifa i de traïdors,
radicals, creuats salvatges...
els titla; dels seus llenguatges
se'n fot i els diu "salvadors".

Arrelat entre els feixistes
i la sang que van vessar,
dels nostres nacionalistes
en diu fonamentalistes
com Herri Batasuna!

La mentida, insult i ofensa
surten d'ell amb tal fredor,
que la confusió és immensa
entre la gent indefensa
que aspira aqueixa pudor.

Un diria: Cerca ronya
per governar l'any que ve!
Quan un té seny o vergonya,
pot linxar i damunt fer conya
tot riallós i sorneguer?

Bé se prova amb en Cañellas
(ara que torna a esser-hi):
mem qui farà més estelles
o es penjarà més esquelles...
Els ases ho fan així!

Sols aprova gent aquesta
qui no té ni el seny d'un ca;
mes la verdadera enquesta,
sense trampa ni cap resta,
l'any que ve el poble farà. Ω

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.....
.....
Adreça.....
.....C.P.....
Població.....
C.I.F. .... Tel .....

**M'interessa una subscripció
ANUAL 3.500 PTS**

Rebut domiciliat a un banc o caixa

Banc/Caixa.....
Adreça.....
Núm. entitat.....Núm. sucursal.....
Compte núm.....

Firma

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Apartat de Correus 124
07600 s'Arenal de Mallorca**

PROU d'IMPOSTOS! ABUSIUS

:: Prou de peatges a les autopistes!
:: Prou a l'electricitat més cara d'Europa!
:: Prou als telèfons més cars i dolents d'Europa!
:: Prou a la vergonya de la RENFE!

PERQUÈ MADRID NO ES QUEDI AMB ELS NOSTRES DINERS

**el lleu de tots
mereix un respecte
FORA FUMS!**

**No al racisme
espanyol
No al racisme
anticatalà
Racistes go home
ABC racista
Anson racista**